

Ujabb halálos ítélet a tiszazugi bűnperben.

Paktum, vagy magyar lista

Az Aradi Közlönynek nyilatkozik:

Bethlen György gróf.

Az országos Magyar Párt illusztris elnöke, gróf Bethlen György, ma este alkalmat nyújtott az Aradi Közlöny munkatársának, hogy az aktuális politikáról és több speciális aradi ügyről véleményét lapunk közönsége előtt megismertesse. Gróf Bethlen György munkatársunk kérdéseire a következő válaszokat adta:

— *Mi a véleménye méltóságodnak — kérdeztük — az aradi magyarság önálló, vagy paktumos listával menjen a választásba?*

— Erre a kérdésre Arad magyarpárti tagozatának vezetősége fogja megadni a választ. A párt központja, mint önök is tudják, úgy határozott, hogy minden város, vagy körület vezetősége saját hatáskörében döntsön ebben az ügyben. A döntés természetesen mindenütt a magyar érdekeket szolgálja. Erdély több városa és községe hozott már határozatot a választásnál követendő magatartásra vonatkozólag. Több helyen paktumos, sok helyen pedig önálló listával történik a választás.

— *Hogy van megelégedve méltóságod az aradi magyarsággal?*

— Ahol ilyen lelkes emberek élnek és ahol ilyen vezetők vannak, mint Aradon, ott csak a teljes megelégedésemről szólhatok. Az aradi magyarságban akkor is megnyilvánult fájának szeretete és az összetartás, amíg a hadiállapot nehéz körülményei között élt. Ez pedig egy évtizedig tartott és próbaköve volt a testvéri szeretetben megnyilvánuló magyar erőnek.

— *Van-e remény arra, hogy a most megalakult kisebbségi bizottság hasznos munkát végezzen a kisebbség érdekében?*

— Erről a bizottságról csak az újságokban olvastam. Még azt sem tudom, hogy állandó lesz-e, vagy egy ad-hoc-bizottság. Ismerem Pop Ghita képviselőt, aki beutazta Európát és tanulmányozta a kisebbségi kérdéseket. Ha a bizottság megértéssel dolgozik, úgy előnyére szolgál Románia kisebbségeinek.

— *A kisebbségi törvényektől várhat-e valamit a magyarság?*

— Ezt nem tudhatom. Ugy értesültem, hogy a Pop Ghita vezetése mellett működő bizottság terjeszti a parlament elé a kisebbségi törvényt. Kérdés, hogy alapul veszik-e a gyulafehérvári határozatokat.

— *Bizik-e méltóságod abban, hogy a kormány megadja a kisebbségek jogait?*

— A romániai magyarság maximális követelésekkel áll a kormánnyal szemben. Ennek a követelésnek alapja pedig a gyulafehérvári egyezmény és a Párisban megkötött kisebbségi szerződés. Az megállapítható, hogy amikor a nemzeti-paraszt kormány átvette a hatalmat, mi magyarok, az ígéretekbe bizva, minden jót vártunk és reméltünk. De a kormány ígéréseitől semmit sem váltott be.

— *Ismeri elnök ur az aradi magyarság egyik legnagyobb sérelmét, a katolikus gimnázium nyilvánossági jogának megvonását? Remélhetjük-e, hogy visszakapjuk a nyilvánossági jogot?*

— Ez a probléma állandóan felszínre van a Bucurestiben tartózkodó magyar vezetők körében. Számталanszor intervenáltunk az illetékes minisztériumoknál, de eredménytelenül. Ezzel az ügygel foglalkozó minisztériumi permanens bizottság minden alkalommal visszautasította kérésünket. Ennek pedig oka az, hogy az aradi katolikus gimnáziumról tendenciózus, rosszakaratu információk mentek a fővárosba. Ezeket a rosszindulatu felterjesztéseket kell adatokkal megcáfolnunk és akkor — mint megígérték — az aradi gimnázium ismét megkezdheti nyilvános működését.

— *Valószínűleg még nincs tudomása méltóságodnak arról, hogy dr. Marsieu Iustin, Aradvármegye prefektusa, a katolikus gimnáziummal kapcsolatban jóindulatu felterjesztést tett a miniszternek és személyesen is felmegy Bucurestibe, hogy intervenáljon a gimnázium érdekében.*

— Ha ez így van, akkor remélhetőleg döntő befolyást gyakorol a gimnázium ügyére. A prefektus ur szava mindenesetre meg fogja változtatni az ottani álláspontot és eloszlatja a tendenciózus felterjesztéseken alapuló averziót.

Gróf Bethlen György a beszélgetés alatt fel és alá sétál a szobában. Léptei mindig gyorsabbak és érezhetően türelmetlenebbek lesznek. Tudom, hogy vacsorára hivatalos dr. Parecz Béla képviselőhöz, de az újságíró kegyetlen. Nem egykönnyen engedi ki áldozatát kezéből.

— Ne haragudjon méltóságod, de még akarok valamit kérdezni. Hogyan látja a romániai magyarság jövőjét? Remélhető-e a közeljövőben javulás? És ha nem, mikor fordul jobbra a sorsunk?

Gróf Bethlen most megáll előttem. Szemembe néz és ezt mondja:

— Az újságírók valóban szívesen adnak fel kínos kérdéseket. Legszívesebben ezt választolnám: „bocsásson meg, de várnak vacsorára.”

Nevetni kezd és békítően mondja:

— Jól van, mondok mást is, de bevallom, nem lesz sokkal több magva. Tehát: azt kérde, hogy várhatunk-e javulást? Én nem vagyok optimista, de pesszimista sem vagyok. Akik ismernek, azok tudják, hogy a mentalitásom alapja a realitás. Most én kérdek. Lehet-e erre a kérdésre kielégítő választ adni? Ugye nem? Nem bocsátkozom jóslásokba, csak még annyit mondhatok, hogy a magyar erőben, összetartásban bízom és ez a bizalom feltétlenül egy szebb és jobb jövőt tár elébem.

Az interjú be kellett fejezni, mert arra gondolok, hogy nemcsak gróf Bethlen György türelmetlen, hanem bizonyára türelmetlenkednek dr. Parecz Béláéknál is, akik nem tudják elképzelni, hogy miért késik várvavárt vendügiük. Bucsuzunk. Még le sem érek a lépcsőn, gróf Bethlen György siet el mellettem Takácsy Miklós kíséretében és robot velük az autó dr. Parecz Béla lakása felé. (v. g.)

Közgazdasági kérdések

Irta: Szabó Béni,

orsz. képviselő.

Ma délután érkeztem Aradra, hogy részt vegyek az itteni magyarság holnapi nagygyűlésén. Talán sohasem volt olyan égetően szükséges a romániai magyar társadalom minden rétegének intenzív összefogása, mint a mai időkben. Csupán gazdasági szempontból kívánom megvilágítani a magyarság helyzetét. Politikával keveset foglalkozom, mert erre pártunkban kiváló, hozzáértő emberek vannak és mert úgy érzem, hogy a gazdasági megerősödés leküzdhetetlen erőt nyújt nekünk politikai terveink kiharcolására.

Meglátogattam Máramaros, Szatmár, Tor-da, Várad és Dicsőszentmárton iparosságát, tanulmányoztam az erdélyi ipar és kereskedelem helyzetét és bizony nagyon tragikus adatokat szedtem össze. A napról-napra tartott árverések döntik végső gazdasági romlásba a városok iparos és kereskedő társadalmát. Jelentéseket hallottam, hogy adó fejében családok iparosok műhelyét, szerszámjait árverezték el. Megfosztották őket attól a lehetőségtől, hogy tovább dolgozzanak családjukért és önmagukért. Nyomorba jutottak és az a nyomor ijesztő mértékben terjed az egész országban.

Alkalmam volt beszélni politikussal, gazdasági tényezővel erről a kérdéstről. A magam részéről jóindulatot és objektivitást tapasztaltam náluk és az a meggyőződésem, hogy a lelkében azt minden tényező kívánja és a megalkotás munkájából kivesszik a részüket. Be kell látnunk, hogy ez a kormány a legsúlyosabb helyzetben vette át az ország vezetését és alig hiszem, hogy ilyen körülmények között a közel jövőben módja legyen ahhoz, hogy megállítsa ezt a rohanást, amely a végső gazdasági romlás felé vezet.

Minket magyarokat elsősorban a magyarság helyzete érdekel. Nekünk kell teljes erővel összefognunk, teljes egyetértésben együtt dolgoznunk, hogy helyzetünk jobbra forduljon. Egy nagy családnak kell tekintenünk magunkat, amelynek minden tagja együtt, egymásért küzd egy jobb jövő érdekében. Optimista vagyok, mindannak ellenére, amiket tapasztaltam. Látom, hogy a magyarság akciója jó irányban halad gazdasági helyzetünk fellendítése érdekében. Alakulóban van az Erdélyi Magyar Földhitelintézet, amely olcsó kölcsönrel látja el a szükségben szenvedő földműveseket. Ezzel az intézettel párhuzamosan meg kell alakítanunk az országos jellegű altruista magyar bankot, amely segítségére lesz az iparosoknak, a kereskedőknek, a kishivatalnokoknak és azoknak a magyaroknak, akiknek nincsen módjában kölcsönhöz jutni más bankoktól. Ehhez a bankhoz az ország magyar gazdasági érdekeltségei kell, hogy tőkét adjanak, mert megalakulása épen olyan érdeke a tőkésnek, mint a kisembereknek.

A bank megalapítására vonatkozó tervvel most fog foglalkozni január 21-én a brassói Magyar Párt nagygyűlése. Egyes részleteknek a kidolgozásával a párt nagy intézőbizottsága foglalkozik és tesz sürgős jelentést a Magyar Párt közgazdasági szakosztályának. A meglévő magyar bankok részéről ellenvetést alig tételhetek fel, mert a kisem-

bereket támogató magyar bank megalakítása nem jelent majd konkurenciát.

Ismételeim, a magyar gazdasági fellendülés olyan erőt fog jelenteni politikai téren is, amely kivívja jogainkat, amellyért több, mint

tíz esztendője Mába küzd, harcol a magyarság. Az Aradi Közlöny útján üdvözlöm az aradi magyarságot és kívánom, hogy az itteni magyar tábor egyik, soha nem gyöngülő támasza legyen a magyar ügyért vívott harcokban.

Ujabb tízmilliós bírságot vetettek ki az aradmegyei malmosokra.

A megbírságolt malomtulajdonosok újabb memorandumukban a büntetések felfüggesztését kérték a pénzügyminisztertől. — A bonyolult új adórendszert képtelenek nyilvántartani a malmosok. — Sor kerül a temesvári malomtulajdonosokra is. — Egyezkedő tárgyalások.

Caba pénzügyigazgató levele az Aradi Közlönyhöz.

(Arad, január 18.) Részletesen beszámolt az Aradi Közlöny arról, hogy a pénzügyigazgatóság 75 aradmegyei malmos ellen indított eljárást forgalmi adó eltitkolás miatt. Negyvenöt malmos ügyében vette fel az elmúlt héten a pénzügyigazgatóság a kihágási jegyzőkönyvet és miként jelentettük,

több mint 30 millió lej bírságot vetettek ki a malmosokra, kik önhibájukon kívül kerültek ebbe a nehéz helyzetbe.

A vizsgálat azonban tovább folyt és legutóbbi beszámolóink óta

újabb husz malmost bírságoltak meg és ezek az újabb büntetések is közel 10 millió lejt tesznek ki.

A szigorú büntetések természetesen nagy izgalmat keltettek az érdekelték körében és újabb memorandummal fordultak a pénzügyminiszterhez.

A memorandumban az aradmegyei malmosok kérték, hogy

a feljelentéseket tegyék ad acta és a büntetéseket függeszék fel.

Kérésüket azzal indokolták, hogy a büntetéseket 1927. május elsejétől 1929. június 30-ikáig terjedő időre rótták ki, holott ezen idő alatt az aradmegyei malmosok az adóinspektorok háromszor revidálták és semmiféle adóeltitkolást nem állapítottak meg.

A forgalmi adó törvényt maguk az adóügyi közegek is többféleképen magyarázták és ma is vannak még olyan malmosok, melyek a forgalmi adót kizárólag csak a vámbevétel után fizetik.

A részletes indokolás után kérték, hogy a büntetések behajtását függeszék fel és az új forgalmi törvény életbeléptetése előtt semmiféle utánfizetésnek helye ne legyen, valamint,

Tíz malomtulajdonossal létrejött a megegyezés.

Az Aradi Közlöny legutóbbi számában közöltük Taranu Victor aradkerületi pénzügyi felügyelővel folytatott beszélgetésünket, melynek során Taranu kijelentette, hogy remélhető a büntetések mérséklése és ha a malmosok megfelelő összeget fognak felajánlani a be nem fizetett forgalmi adó fejében, akkor remélhető, hogy a büntetéseket elengedi a miniszter. Ennek alapján megindultak a tárgyalások és a pénzügyigazgatóságon szerzett információim szerint

tíz aradmegyei malomtulajdonossal már létrejött a megegyezés, amilhez azonban még a pénzügyminiszter jóváhagyása szükséges.

A malmosoknak egyébként külön-külön kérvényben kell kérniük a büntetés elengedését és bejelenteni tartoznak, hogy milyen összeget ajánlanak fel a be nem fizetett forgalmi adó címén.

Az eljárás ezzel párhuzamosan tovább folyik és a jövő hét első napjaiban kirójják a büntetéseket a még hátralevő tíz malomtulajdonos ügyében is.

Értesüléseink szerint a temesvári pénzügyigazgatóság is elrendelte a vizsgálatot és a közeli napokban az aradmegyei mal-

mosok után sor kerül a temesmegyei malomtulajdonosokra is.

Az adóellenőrök egy és háromnegyed év után kapták meg a forgalmi adó törvény végrehajtási utasítását, amelyet maguk sem értettek meg. Nem követelhető tehát egy kis malomtól, amelynek tulajdonosa egyszerű szakmólnár, de magasabb iskolai képzettsége nincsen, eddig semmiféle könyvelést nem vezetett, hogy az most a kompiakált adórendszert nyilvántarthassa. Az adóellenőr nem közölte az irreális alapon kirótt büntetés nagyságát és ezek az egyszerű emberek, nem ismerve a törvényt, elmulasztották a fellebbezést az engedélyezett határidőn belül. A különböző adóellenőrök a végrehajtási utasítást saját belátásuk szerint magyarázzák és ez azt a lehetetlen helyzetet eredményezi, hogy a malmosok sohasem lehet rendben a könyvelésük, mert a soros adóellenőr, elődjének határozatát egyszerűen anullálja.

A memorandumot a következő aradmegyei malomtulajdonosok írták alá: Frisch János Aradszentmárton, Trieff Péter Simánd, Rathslüdtler és Társa Szapáriligei, Wagner Pál Ujarad, Leitinger Testvérek Ologovác, Epstein Károly Talpas, Braun Adolf Mikelaka, Löwi Márkus Mocrea, Kolb Ödön Kisszentmiklós, Eliás Adolf Pécska, Schneider Márton Mácsa, Frisch József Curtics, Fackelmann Ádám Aradszentmárton, Schillinger Mór Kisjenő, Giurgiuti Testvérek Sajtény, Polonyi Sándor Kisjenő, Halász Antal Silindia, Zsófia malom Nagylak, Szabados Károly Nagylak, Pálffy Bálint Erdőhegy, Wolf Samu Ternova, Bistrizki Károly Gyorok, Éhling Gáspár Pankota, Klein Samu Világos, Barits Testvérek Ágris, Spanyol András Nádas, Aszter Róbert Galsa, Matyók Testvérek Arad-Gáj, Berecz István Vadász, Weisz Jakab Nagyzerind-

mok után sor kerül a temesmegyei malomtulajdonosokra is.

Taranu aradkerületi pénzügyi felügyelő holnap, vasárnapra ismét tíz aradmegyei malomtulajdonost kéretett magához, akikkel meg fogja kísérelni a békés megegyezést.

Denúciált-e Rauchbauer Nándor?

Caba Gyula pénzügyigazgató helyettes ma a következő levelet intézte az Aradi Közlöny szerkesztőségéhez:

Folyó hó 16. és 17-iki becses lapjában közölték, hogy a malomtulajdonosokra kivetett forgalmi-adó bírságokat Rauchbauer Nándor ószentannai malomtulajdonos feljelentése alapján rótták ki a pénzügyigazgatóságon.

Tisztán a való tényállás leszögezése érdekében felkérjük, sziveskedjék b. lapja legközelebbi számában cáfolatunkat közölni: Rauchbauer Nándor ur a pénzügyigazgatóságnál sem írásban, sem szóban soha senki ellen följelentést nem tett, annál kevésbé sem tarthatott igényt a 40 százalékos bírságrészesedésre.

Azt azonban hivatalos könyveinkből megállapítottuk, hogy Rauchbauer ur mindenkor a legnagyobb pontossággal és a valóságnak megfelelően fizette úgy a 2 százalékos forgalmi

Az Ekcéma

Azok, akik szenvedtek ebben a kínos betegségben és éveken át türelmetlen viselkedést álltak ki, a Cadum kenőcs használata után rövidesen visszanyerték álmaikat és nyugalmaikat. Ez a kenőcs bebiztosította hatásosságát azáltal, hogy ezer és ezer egyént gyógyított ki: akik régóta szenvedtek ekcémától, sömörtől, pörsenéstől, pattanástól, furunkulustól, kelevénytől, kiütéstől, csalánkiütéstől, verkeléstől, aranyérettől, viszketegségtől, rühötől, falyogtól, égéssébtől, ekpától, kergesedéstől, ugyszintén sebesüléstől.

mi adót, mint az 1 százalékos bélyegilletéket és épen ezen körülmény szolgált alapul a többi malomtulajdonosokkal szemben a realis forgalmi adó kiszámításánál.

Fogadja Főszerkesztő ur kiváló tisztelettel nyilváníthat.

Caba Gyula,
pénzügyigazgató-helyettes.

Az érdekelték körében még mindig nagy izgalom uralkodik a sokmilliós bírságok miatt és aggodalommal tekintenek a fejlemények elő-

Ferenczy György.

Eltemették dr. Lázár Zoárdot.

A város előkelő társadalmának nagy részvéte kísérete sírjába a volt képviselőt.

(Arad, január 18.) Öszintén megnyilvánuló nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra dr. Lázár Zoárd ügyvéd, volt országgyűlési képviselő holttestét. Dr. Momák Döme Maros-uccai lakásában ma délelőtt tömegesen jelentkeztek a részvétátogatók, hogy a mélyen sujtott családnak vigasztalást nyújtsanak. A ravatalt koszorúk és virágcsokrok borították.

A koszorúk szalagjain a következő felirások voltak: „Mindennemek, felesége“. Édes, jó apáknak, Mici és Momi“. „Édes jó apáknak, Erzsike és Kálmán“. „Drága jó nagyapóknak, Jancsi, Margit, Irma, Pista, Erzsike és Kálmán“. „Szeretett sógoróknak, Melani és Ernő“. „Szeretett sógoróknak, Vilma“. Zoárd bácsinak, kegyelettel a Sándor-család“, Szeretette“, Vilma és Béla“, „Édes jó keresztapáknak, Malvin, Lenke, Irma, Bözsi“. „Kegyeletünk jeléül, Rózsi és Flóris“. „Édes jó Zoárdnak, Nusi“. „Öszinte részvéttel, Gitta Ágoston“. A koszorúkon kívül csokrokat küldtek: Dömötör Béla, Sarlot Erzsike, dr. Széll Lajos és még számosan.

Délután három órakor már nagy tömeg gyülekezett a gyászház előtt. A gyászolók közt látuk dr. Barabás Bélát, dr. Parocz Bélát, Takácsy Miklóst, dr. Széll Lajost, Sommer Nándort, Varjassy Lajost, Gitta Ágostont, Mészáros Dánielt, dr. Tamásdan Livjost, dr. Zih Józsefet, dr. Posgay Istvánt, dr. Borsos Bőát, Csukay Lászlót, dr. Kerpel Sándort, Péczy Elek volt főbíró és Aradváros, valamint az aradmegyei községek számos előkelő tagját. A gyászszertartást amely három óra után kezdődött, dr. Wild Endre kiérdemesült minorita rendfőnök, Lengyel József nagy-laki és Karl Ferenc simándi plébánosok segítségével végezte. A megható gyászünnepe után elindult a hosszú autó- és kocsisor a gyászkocsi után a felsőtemető felé, ahol dr. Lázár Zoárd holttestét a családi sírhelyen helyezték örök nyugalomra.

Kardos Mihálynét halálra ítélték.

A tiszazugi bünper második főtárgyalása véget ért. — Kötél általi halál a mérgekeverő asszonyoknak. — Földváry Károlynét felmentette a bíróság. — Kardosné a fiát és férjét mérgezte meg.

Az elítélt kegyelemért folyamodott.

(Az Aradi Közlöny szolnoki tudósítójának telefonjelentése.) Ma reggel 9 órakor folytatódott a szolnoki törvényszék Fuchs-tanácsa előtt, a hatalmas érdeklődéssel kísért tiszazugi mérgezési bünper főtárgyalása. A vádlottok és a tanúk tegnapi kihallgatása után, ma reggel előbb Kardos Mihályné meg erősítette beismerő vallomását, amelyet fia és férje meggyilkolása ügyében tett. Előbb az elnöki emelvény elé lépett és azt mondta, hogy a csendörök előtt tett vallomásához szeretne hozzászólni.

Elnök: talán nem akarja megint megváltoztatni?

Kardosné: Nem, kérem, csak szeretném, ha megismétné az elnök ur.

Felolvasták a vallomását, amelyen csak egy helyen tett jelentéktelen változtatást, majd több kisebb jelentőségű tanu kihallgatása után, a törvényszéki orvosszakértők meghallgatása következett. Dr. Orsós László törvényszéki orvosszakértő véleménye szerint, Kovács Sándor, Kardos Mihály és Tóth László halálát, minden bizonnyal arzénmérgezés okozta, míg Földváry Károly és Dari Lászlóné holttestében nem találtak olyan nagymennyiségű arzént, hogy abból minden kétséget kizáróan arzénmérgezésre lehetne következtetni.

Az orvosszakértők vitája.

Ezután dr. Kelemen Endre Zoltán ellenőrző orvosszakértő terjesztette be véleményét. Szerinte, ha Tóth László halálát arzénmérgezés okozta,

a mérge nem leves utján került az elhunyt szervezetébe.

Földváry Károly és Dari Lászlóné halálát sem mérgezés okozta. Dr. Orsós válaszolt az ellenőrző orvosszakértő szavaira, amiből a szakértők között heves disputa következett, úgy, hogy az elnök közbe is szólt:

— Uram, ez a vitaközbeszéd igen szép, de a bíróság előtt erre szükség nincsen. Mindkét oldalról ugyanis egy malomban örölnek.

Azután azzal a kérdéssel fordult az ügyészhez és a védőkhöz, hogy van-e a bizonyítás kiegészítésére vonatkozó indítványuk. Kronberg János királyi ügyész nem tett semmilyen indítványt, ellenben Világ Gyula védő azt kérte, hogy az orvosszakértők véleményét terjesszék fel külön az igazságügyi orvosi tanácshoz. A bíróság rövid tanácskozás után, ezt az indítványt elutasította. Utána, mielőtt a vádbeszédre került volna a sor, Kardosné lépett újból az emelvény elé és ezt mondta:

— Bocsássanak meg nekem. Én mindent bünbánóan bevallottam. Köszönöm az uraknak, hogy meghallgattak.

Elnök: Ezt már egyszer mondta, üljön csak vissza a helyére.

A vádbeszéd.

Majd felszólította Kronberg János királyi ügyészt, hogy mondja el vádbeszédét. Kronberg a következőképpen tömörítette vádbeszédét:

— Itt áll egy asszony, aki meggyilkolta hitvesét, édesanyját és szeretőjét. Dari Julianna az eljárás során tagadta a terhére rótt bűncselekményeket, pedig csak ő lehetett az, akinek érdekében állott, hogy alkoholista férjét eltegye láb alól. Biztosan nem tudom, hogy Földváry Károly halálát ő okozta, annyi azonban bizonyos, hogy szervezetében volt arzén, épen ezért itt

emberölés kísérlete címén emelek vádat Dari Julianna ellen.

Tóth László halálát a levesébe kevert arzén okozta. Ezt minden kétséget kizáróan bizonyítottam tekintem.

— Kardosné a csendörök előtt beismerő vallomást tett, a vizsgálóbíró előtt azonban visszavonta, én a csendörök előtt elhangzott vallomást fogadom el valódinak. Kérem mindkét gyilkos legszigorubb megbüntetését, melynél súlyosbító körülménynek kell számítani, hogy a gyilkosságokat nagy kegyetlenséggel,

orvul, aljas indokkal követték el, s férjüket is megölték, kiknek pedig Isten előtt örök hűség esküdtek. Földváryné anyját, Kardosné vért pusztította el.

Egyetlen körülményt sem látok fennforogni és a számos súlyosbító motívumra való tekintettel, kötéltálli halálbüntetés kiszabását kérem mindkét vádlottra.

Az ügyész vádbeszéde után a délelőtti tárgyalás véget ért és annak folytatását az elnök délután 3 órára halasztotta el, amikor is a védőbeszédre került a sor.

A védők felmentést kérnek.

Délután egynegyed négy órakor nyitotta meg Fuchs elnök újból a tárgyalást, amelyen védőbeszéd során előbb dr. Világ Gyula, Földváryné Dari Julianna védője mondotta el védőbeszédét:

— A vád szerint Dari Julianna elpusztította urát. Az ügyész ur is megállapította, hogy a gyilkosság nincs megállapítva, s vádbeszédében nem produkált ellenérveket. A tanúk vallomásából az derül ki, hogy Dari Julianna békésen élt urával, ápolta, gondozta és az alkoholista embert igyekezett megmenteni az életnek. A vád szerint Dari Julianna ölte meg Tóth Lászlót is. Az ügyész ur vádja olyan lehetőségeken alapul, amelyet nem tud alátámasztani. A vegyvizsgálat megállapította, hogy Tóth László szervezetébe szilárd állapotban jutott az arzén, tehát nem leves utján adták be neki. Mindezeket egybevetve, Dari Julianna ártatlan és kérem felmentését.

Ezután dr. Kovács Gábor, Kardos Mihályné védője emelkedett szólásra:

— Az ügyész ur a csendőrségen tett beismerő vallomás alapján vádolja Kardos Mihálynét. A vádlott beismerésén kívül nincs bizonyíték Kardosné ellen, már pedig ítéletet csendőrségi vallomásra építeni nem lehet. Bűnösnek találom én is Kardosné, mert meg egyezett Fazekasnéval, a bábával, az övéi megöletésében, de a cselekedet pillanatában

Aradi képviselők a katolikus gimnáziumért

Marsieu dr. prefektus intervencióra kérte fel a képviselőket az iskola nyilvánossági joga érdekében.

(Arad, január 18.) Ma délután utazott Bucurestibe az aradi parlamenti képviselők egy része, hogy résztvegyen a parlament mostani ülészakánának megnyitására. Miután információk szerint Marsieu Iustin dr. megyei prefektus intervencióra kérte fel a parlamenti képviselőket az aradi katolikus gimnázium ügyében, felkerestük ez ügyben a prefektust, aki a következőket jelentette ki:

— Az aradi katolikus gimnázium ügyében részletes jelentést tettem, amelyet a Bucurestibe utazó parlamenti képviselők visznek magukkal. Megkértem a képviselőket, intervenciónak illetékes helyen a katolikus gimnázium ügyének sürgős elintézése érdekében és február elején — a megyei választások megtörténte után — magam is Bucurestibe utazom ezen ügy teljes elintézése céljából. Azt hiszem nem kell ismételnem, hogy a magam részéről mindent megteszek a kérdés sikeres elintézése érdekében.

Az aradi katolikus gimnázium ügye tehát rövid pihenés után ismét napirendre került és most talán remélhető, hogy az aradi magyarságnak eme esztendőök óta fájó sebet végre megszüntetik és ez a számunkra elsőrendűen fontos intézmény visszanyeri nyilvánossági jogát.

házat és az udvaron keresztül próbáltak behatolni.

Az ör elbarrikádozta magát és telefonon kért segítséget Filaret állomásról, ahonnan a 944-es személyvonattal egy szakasz katona sietett a szorult helyzetben lévő vasuti alkalom segítségére. Időközben az ör kiszökött a ház ablakán és elmenekült. A cigányok behatoltak az őrházba és azt teljesen kifosztották. A katonák későn érkeztek a helyszínre és a cigányoknak sikerült elmenekülni.

H A J D U S K A P E N S I O
Budapest, IV., Párisi-utca 4., III., 10.
a belváros központjában.
Ujjonnan butorozott absolute tisztaszobák folyóvízzel
Elsőrendű házi és diétás konyha!
Napli pensio 5 pengőtől.
Litt állandóan üzemben le. és le is.

Gummibélyegzőjét

közvetlenül a készítőnél

Csáky Gyula vésnőknél Arad, Str. Alexandri (v. Salacz-u.) 5. rendelje.

visszariadt, nem merte belekeverni az arzént az ételbe. Ennek a körülménynek figyelembevételével, méltányos ítéletet kérek.

A védőbeszéd elhangzása után az elnök újabb szünetet rendelt el.

Kimondják a halálos ítéletet.

Szünet után Kronberg János dr. királyi ügyész, majd a védő beszél ismét. Este háromnegyed hét órakor a bíróság kihirdette az ítéletet, amelyben

bűnösnek mondotta ki Kardos Mihálynét kétrendbeli gyilkosságban.

Az első 1919. november 19-én követte el, amikor első házasságából származó fiát: Kovács Sándort, a második, amikor férjét: Kardos Mihályt 1922. áprilisában előre megfontolt szándékkal meggyilkolta, oly módon, hogy a légvaporból kivont arzéntartalmu mérget kevert ételükbe.

A bíróság ezért Kardos Mihálynét kötéltálli halálra ítéli.

A mellékbüntetések kirovását mellőzi a bíróság. Az eljárás 240 pengő költségét az elítélt tartozik viselni. Kardosné egyrendbeli gyilkosság vádja alól a bíróság viszont felmenti.

Földváry Károlynét a bíróság felmenti a vádak alól és elrendeli szabadlábrahelyezését.

A felmentő ítéletet a közönség nagy élénzettel fogadta, azonban Fuchs elnök erőlyesen rendet teremt, majd felolvassa az ítélet indokolását. Kronberg ügyész a felmentő ítélet ellen jelentett be felebbezést, míg Kardosné védője a halálos ítélet ellen felebbezett. Az ügyész ezután arra kérte a bíróságot, hogy a felsőbb fórumok döntéséig rendelje el Földváryné fogvatartását. A bíróság helyt adott a kérelemnek. Fuchs elnök ezután Kardosnéhoz intézi kérdését:

— Kiván-e kegyelemért folyamodni?

— Igenis, kívánok — válaszolta az asszony.

Az elnök ekkor utasította az asszonyt, hogy védője utján folyamodjon kegyelemért a kormányzóhoz. Ezzel az érdekes tárgyalás végetért.

A szolnoki törvényszék a tiszazugi mérgezés ügyében a legközelebbi tárgyalást február 7-ikén tartja.

Pénzváltó József

angol url szabó

Eredeti angol és skót szövetek
dus választékban.

Külföldi szakismeret alapján vállal a legkényesebb
izlésnek is megfelelő divat-munkát és estélyi ruhát.

Budapest, IV., Eskü-ut 5.

Telefon: Aut. 825-93.

Rudas Bandi meghalt.

Arad népszerű táncoskomikusát 34 éves korában elvitte a kegyetlen kaszás. Rudas Bandi tragikus vívódása a halállal. Az utolsó jelenés.

A színház épületén fekete lobogót lenget a szél: Rudas Bandi, a Közönség Bandija, Mindnyájunk Bandija meghalt. Nincs többé. Karácsony estéjén Rudas Bandi megrongált tüdeje meghorkant és amikor a boldogság és béke ömlött szét a világon, erőltlenül hullott vissza ágyába és föl kellett, hogy izenjen a színházba. Nem játszhatik. Be kellett ugrani helyette. És azóta sem került föl többet neve a színpadra.

Aggasztó hírek keringtek akkortájt Rudas Bandi betegségéről. Tüdőcsucshurut kezdte ki szervezetét, de lelkiismeretes kezek ápolták Bandit. A tüdőszanatóriumban lassan talpra is állították. Kollektív érzéstől, szeretettől áthatott szívek pedig gyűjtési akció során olyan összeget teremtettek elő, amellyel Rudas Bandi gondtalanul léphetett a gyors javulás útjára. És javult is. Jöttek a jelentések föl a színházhoz. Már fölkelhet, már ki is járhat. Egy vasárnap délután meg már fel is tűnt az öltözében. Friss életkedv ragyogott az arcán. Megnyugtató pirosság jelezte, hogy túl van a veszélyen.

Talán épen ez a gyors javulás okozta, hogy Bandi bóhém könnyelműséggel nem tudta magát megóvni egy végzetes, újabb meghiléstől. A hét első napjaiban újra ágyának esett. Tüszös mandulagyulladás támadt, a láz lezuhodott a tömésekkel csak ideiglenesen megerősített tüdejére. Az életkedv pirját a láz csókjai váltották fel. Három nap óta folyt a nagy csata. Rudas Bandi kapitulált, ma egyenyed 3 óraker hörgő melle utóujára szippantotta föl a levegőt.

Már tegnap többször elvesztette eszméletét. A láztól doppingolt képzelete színházi képeket cirógatott. Próbákat, szerepeket, kollegákat és az utolsó óráiban rendezni akart. Egy folyóiratot kinevezett rendezői példányának és abból magyarázott feleségének Dickster Szidinek, aki három éj és három napja leste visszafojtva a nagy meccs kimenetelét. Még ma is megismerte feleségét, édesanyját és ő maga törölte le a felesége titkon eltörött könnyeit:

— Miért sírsz?... Nagyon fáj, de nem hagyjak itt... Nem...

... és szívósan összeszorította keskeny, sápadt, eserepes ajkát, amelyből utóujára az hangzott el:

— Szidi, énekelj va amit Offenbachból.

A felesége könnyein túlradó mosollyal énekelte és Rudas rendezte. Megadta a hangot, ha kellett és vele dudolt. Délben aztán elesenededett. Néha könyörgőn felsóhajtott, egyenyed 3 óraker pontosan aztán ez is elmaradt. Dr. Sitarov konstatálta, hogy Rudas Bandi földi jelenése véget ért.

Amidőn halálának híre szétpattant a városban, előbb mindenki kétkedő mosollyal fogadta. Tudták, hogy beteg, de a halál mégis tragikus váratlansággal következett be. A színháznál egymásraboruló könnyes kollegák mélyszéges fájdalommal, fekete drapérlával vonták be a színházi herek hangulatát. Szerették, nem volt egyetlen ellensége sem, mint ahogy valahányszor kiperdült a színpadra, a jóleső érzés kellemes moraja hullámozott át a nézőtérben.

Négy éve volt házasember. Színészi múltjának java kenyerét Aradon ette le. Itt érett-ségizett, majd bevonult és mint kis hadnagy került orosz fogságba. Ahogy a nagy visszavándorlás megtörtént, Rudas is hazakerült és előbb az aradi Központi Kabaréban játszott, majd különböző társulatoknál Kolozsvár, Marosvásárhely, Temesvár, Brassó, Szeben voltak a stációi, legutóbb pedig két esztendeig Arad.

Temetése iránt még nem történt pontos

intézkedés. Valószínűleg hétfőn délután adják át az anyaföldnek. Feleségén kívül édesanyja és három testvére gyászolják.

34 évet élt. Épen kedden volt a születésnapja... (s-6.)

Irodalom és művészet

Szendrey Mihály — Arad közönségéhez.

„Tegyük lehetővé, hogy Aradon a magyar színészet megélhessen.”

(Arad, január 18.) Ma Szendrey Mihály színikazgató levelet küldött szét Aradváros társadalmának tehetősebb tagjaihoz, amelyben a színészet megélhetése érdekében a színház pártolására hívja fel a közönséget a következőképpen:

Mélyen tisztelt Közönség!

Ahírótt, ki négy évtizedet töltöttem a színészetnél Arad városában, jelen esetben nem panasszal, nem szemrehányással, hanem alázatos kérelemmel fordulok Önökhöz:

tegyék lehetővé, hogy Aradon a színészet megélhessen!

Nem hivatkozom arra, hogy pártolni kell a színészetet, mert az magyar! — Nem. — A színészetet, amely internacionális művészet, csak akkor kell pártolni, ha az arra érdemes. — Az aradi színtársulat általános megelégedésre talált, sőt dicséretre a hatóság, a sajtó és az előtt a közönség előtt, akik színházba járnak. — Az udonságokat legelsőknek, jó kiállításban, jó előadásban hozza színre. Nem hosszantja közönségét misorváltással vagy felemelt árrakkal — szerényen teljesíti kötelességét — üres házak előtt!

A viszonyokkal számolunk, de feltűnő az hogy a színházban épen annak a közönségnek a helyei üresek (páholy és zsölvék), akik mégis megtehetik, hogy a többi szórakozás mellett juttassanak egy-egy látogatást a színészetnek is, akik ebből élnek. Teljes tisztelettel kérjük a tisztelt közönséget, támogassa becsületes törekvéseinket, hogy ne némuljunk el!

Szendrey Mihály.

Szendrey Mihály kérése egyenes és jogos. Az aradi közönségnek épen az a része tüntet távolmaradásával esteről-estére a nézőtérrel, amelynek talán legjobban telne arra, hogy a színház támogatására is juttasson olykor-olykor. Pedig a társulat szándékai a legnemesebbek. Az előadások kielégítők és az annyiszor hangoztatott kultúrkötelességen kívül élvezetes szórakozást is jelent a színház pártolása. A mai viszonyok kétségtelenül nehezek, de az aradi magyar színészetre még így is gondolni kell és vajon lelkiismerete nem mozdulna meg akkor Arad közönségében, ha elcsöndesedne az élet Thália aradi hajlékában? A magyar színészet elnémulása nem akkor kell, hogy fájjon, amikor már nem lehet rajta segíteni. Tehát: emberek, aradiak — járjunk színházba. Hozza a közönség ismét divatba az aradi magyar színészetet.

* Színházi műsor. Vasárnap délután fél 4 óraker, hétfő este C., kedd este A. bérletben: Huzd rá cigány. Vasárnap este: román előadás. Szerda: Éva (operett, Küry Klári felléptével, B. bérlet.) Csütörtök: Gellinek Lotte énektanárnő növendékinek hangversenye. (Bérletszünet.) Péntek délután fél 4 óraker: Tommy és társá (operette, mérsékelt helyárrakkal.) Este: Naftalin (énekes bohózat, C. bérlet.)

Remekeiről feltő gonddal
Írják meg a műveiket,
Melyből havi negyven lejtért
Léltől kölcsönbe vihet.

Üzletáthelyezés miatt mélyen leszállított árak!

BRAUN műkereskedés

Arad, Bulev. Regina Maria 10. sz. Festmények, vitrintárgyakban dus választék. :- Modern képkeretezés.

* A Kék Madár kabaré vendégjátéka. Valami egészen különös aromája van ennek az együttesnek. Érdekes lelkivilágu emberek az egyént nem ismerő művészetük lelkes egybeolvadásában olyan tarka irányokból szedik össze művészetük csokrákat, amelynek illata egybefogja az orosz népi lélekkitelítésének, megejtő varázsának narkóziát, a pasztellfinom hangulatképek üdeségét. Az után mindenünnen csak kibukkanó emberi érzések fonódnak keresztül az ensemble munkáján, amelynél nem lehet kiemelni senkit. Az egy Jushnijt kivéve, ki ötletének finom színporkáival élénkíti és keretbe önti munkatársainak nagyszerű produkcióit. Nemesen értelmezett élmény volt a Kék Madár aradi kikötése, amelyet zsűri fölt ház lelkesedése avatott ünnepi estté. A Kék Madár együttesének vendégjátéka kétségtelenül olyan hurokat pendített meg a közönségben, amelynek visszhangja van. (s. p.)

* Leleplezték Blaha Lujza síremlékét. Budapestről jelentik: Ma leplezték le Blaha Lujza halálának négy esztendő évfordulója alkalmából a „nemzet csalogányának” síremlékét. Az emlékbizottság elégedetlen Fülöp Elemér szobrászművész munkájával és ezért a fővárosi zsűri megreformálását sürgetik, amely Fülöp Elemér munkáját helybenhagyta.

* Az aradi színházi iroda közleményei. Huzd rá cigány uralja most néhány napig az aradi színház műsorát. Páratlan volt az a lelkesedés, amely a pompás Parkas Imre-operett bemutatóját kísérte. Mindenki szívét megkapta az operett magyaros közvetlensége, a magyaros hangulat. Emellett csodálatosan szép a kiállítása is és nagyszerű az előadás, amelynek középpontjában Viola Margit, Kertész Manci, Fekete Irén, Balázs, Jenev, ifj. Szendrey, Gyűző, Kassay állanak. Huzd rá cigány megy ma délután, hétfőn és kedden este is. — Szerdán Éva, egy nagyon tehetséges aradi urilány: Küry Klári felléptével. Küry Klári neve nem ismeretlen az aradi közönség előtt. Néhány évvel ezelőtt még gyermekszerepeket játszott, hogy most megizmosodva, kitűnő hanggal és játszókészséggel lépjen az aradi publikum elé. Lehar örökszép operettjének komolyt tudást igénylő címszerepében. Kertész Manci, Jenev, ifj. Szendrey a többi főszereplők. — Jön: Naftalin, Heltal Jenő pompás zenés bohózat.

* Erdélyi írók a Kölcsey-zsúron. Vasárnap január 26-án este 9 óraker lesz a Kulturpalotában az aradi Kölcsey-Egyesület estélye. A műsoron az erdélyi irodalom két kimagasló egyénisége: Kunz Aladár és Koós Károly érdekes írásaikkal szerepelnek. Mellettük Juhász Attila aktuális problémáról szóló értekezése tarthat számot méltó érdeklődésre. A műsört érdekes zeneszám egészíti ki.

LEWIS RAY

A LEGJOBB HANGSZORÓ.

Ára: Lej 1300.

SÁMSON J. Előrehaladt idény miatt mélyen leszállított árak. Frackok és smokingok a legjobb kivitelben készülnek. Valódi angol szövetek nagy választékban. Arad, Neuman-palota.

Budapest

közkezdveltségü
gyógyintézet a
Vas-uccai

dr. Pajor-szanatorium

14 napi tartózkodásnál 50% vasuti kedvezmény. Prospektus! A magánklinikai osztályon a teljes ellátás napi díja 12 Pengő.

Bethlen György gróf Aradra érkezett.

Fogadtatás az állomáson. — A Magyar Párt elnöke először van az aradi magyarság körében. — A holnapi nap programja.

„Dr. Barabás Bélát tartom a romániai magyarság lelkének.”

(Arad, január 18.) Ma este 8 órakor, amikor berobogott Aradra a nagyváradi vonat, a peronon várakoztak az aradi Magyar Párt vezető tagjai: dr. Barabás Bélával az élükön. Gróf Bethlen György, az országos Magyar Párt elnöke, fürgén lépett ki egy elsőosztályú fülke ajtaján. Meleg, mosolygó üdvözlések, barátságos kézszorítások és az állomás előtt várakozó autók egyikébe beült gróf Bethlen György, dr. Barabás Béla és Takácsy Miklós társaságában. Az autó tülköl és robogva indul be a városba. Először dr. Barabás Béla lakása előtt állott meg a gépkocsi. A magyarság ősz, harcos vezére elbucszuk és az autó megfordul, nyolc óra után öt perccel már a Központi-szálloda előtt áll meg. Az aradi magyarság előkelő vendégének, az egyes számú szobát tartották fenn.

— Bocsásson meg, néhány percig várakoztatom. — mondotta gróf Bethlen — csak megmosdom a hosszú ut után és átöltözöm.

Érdekes, karakterisztikus arc. Hasonló gróf Bethlen István magyar miniszterelnökhöz. Ebből az egy mondatából érezhető, hogy modora rendkívül közvetlen és szívvelyes. Valóban, csak néhány percig kellett várakozni és könnyik az egyes számú szoba ajtaja.

— Tessék beszélni! — szöjt Takácsy Miklós.

Gróf Bethlen György mosolyog:

— Természetesen, azt nem méltányolják az urak, hogy fejem még telve a vonat zakatolásával. De önöknek kötelességük kérdezni, nekem válaszolni. De mielőtt kérdez, elmondom azt, amit ilyenkor szokás, de nálam most igazán, őszintén érzett érzés; nagyon örülök, hogy eljöhettek az aradi magyarság körébe. Boldog vagyok, hogy közelebről megismerhetem őket. Kellemesen lepott meg a fogadtatás és meghatott, hogy Barabás Béla is kijött eléhem, akit szeretek becsülni, mert ma is őt tartom a romániai magyarság lelkének.

Gróf Bethlen György egyszer végigmegy a szobán, aztán megáll előttem. Arcán nyoma sem látszik a fáradtságnak. Nevetve mondja:

— Hivatalos vagyok dr. Parecz Bélához vacsorára, ugy-e nem tartóztat soká?

Dr. Parecz Béla magyarpárti képviselőnéi este kilenc órára terített asztal várta gróf Bethlen Györgyöt, aki némi késedelemmel érkezett meg a vendéglátó házhoz.

(Gróf Bethlen Györggyel folytatott beszélgetésünket lapunk vezetőhelyén közöljük.)

Holnap, vasárnap délelőtt 10 órakor kezdődik a Fehér Kereszt-szálloda emeleti nagytermében a Magyar Párt tisztújító és beszámoló nagygyűlése, majd kezdetét veszi a beszámoló és tájékoztató nagygyűlés, amelyen Arad és Aradmegye magyarsága nagy számban vesz részt. A gyűlésen részt vesz gróf Bethlen György elnök, valamint Gyárfás Elemér szenátor, Szabó Béni, Willer József képviselő.

Az aradi mozik mai műsora.

CENTRAL MOZGÓ 3. fél 5, 6. fél 8 és 9 órakor: ÉBREDÉS. Az idei szezon legnagyobb szenzációja. Főszerepben: Bánky Vilma.

ELITE MOZGÓ. Utoljára: NADJA. Főszerepekben: Fee Maiten, Fred Louis, Lerch és Heinrich George.

GRADISTE MOZGÓ: A BÉCSI KERINGŐ. Főszerepekben: Adolphe Menjou és Cathryn Carver.

Fél 12 órai **MATINÉK** műsora:

CENTRAL MOZGÓ: BÉCSI KERINGŐ.
ELITE MOZGÓ: ASSZONYOK OSTORA

viselők. Jakabffy Elemér dr., akinek édesatyja, Jakabffy Imre v. államtitkár a napokban halt meg, gyásza miatt nem vesz részt a gyűlésen. Beszámolót tart Parecz Béla dr. aradi képviselő is. A nagygyűlés után bankett lesz Bethlen György gróf tiszteletére.

»A KÉK MADÁR» „Eljöttünk Moszkvából, ahol minden egyszínű.”
Katonai fegyelem a színpadon,
meghalt Moszkvában 1920-ban
és feltámadt Berlinben 1921-ben.»

— Ideges beszélgetés Jushnij direktor ural a Kék Madár szárnyai alatt. —

(Arad, január 18.) A színészbejáró előtt vasuti vágány vezet el. A vágányon hatalmas Pullman-telkerkocsi. A Kék madár színtársulat egyik kocsija. Mert a másik már Timisoarán van, ahol holnap játszik a világhírű Jushnij és társulata. Szinte féleket benneni a színpadra. Negyed kilenc-félkilenckor kezdődik az előadás. Arra gondolok: milyen izgalom és készülődés lehet odabent. Milyen előadás előtti művészi idegeskedés és bosszankodom, hogy miért is nem kerestem Jushnijt a szállóban. Vagy másvalahol. De semmi zaj. Nyugodt, mosolygó arcok mindenütt. Még csak hangos szó sem.

— Egy pillanat — mondja az a sovány fiatalember, akinél érdeklődöm — egy pillanat türelmem kérem és itt lesz az igazgató ur.

A szárnyasaitó csapódik. Elegáns, sötétszemű, ruhakalapos ur lép be és jön felénk resztelenül. Mintha nem is lépne. Markáns arcán hűvös közöny.

— Na kérem — mondja a sovány — itt is van.

Aztán odaszól.

— Herr Direktor Jushnij! ... Ez az ur keresi. Jushnij arca meglevenedik. Hallgatja, hogy miről van szó. Bőlt Mosolyog. És mikor megszólal, egészen noétikus.

— A Kék madár — mondja — meghalt Moszkvában 1920-ban és feltámadt Berlinben 1921-ben.

Szünet. Azt mondhatnám: hatásos szünet. (Hiába, elsőrendű rendező ez a Jushnij.) Aztán emelt hangon folytatja:

— És e hónap 11-én tartotta Bucarestben 3500-ik előadását. Bejárt 17 országot, 171 várost és most itt van Aradon, holnap Timisoarán lesz, aztán Jugoszláviában, Budapesten, Bécsben és aztán haza.

— Haza? ...

— Na igen: Berlinbe.

— Azt mondta direktor ur, hogy 1920-ban Moszkvában voltak. Miért jöttek el onnan?

— Egyszerű a dolog. Mi művészek vagyunk igaz-veleg. És így ott, ahol politika keveredik a művészetbe: nincs semmi keresnivalónk. Nincs semmi közünk ahhoz az országhoz, ahol minden egyszínű, ahol mindent egy szemüvegen néznek. A mi művészetünk sokszínű. Bennünket egy életnek minden oldala érdekel. Számunkra ép oly fontos egy régi kép az 1825. évi Szentpétervárról, mint ... mint a mai Moszkva.

Kellemes megjelenésű ur szakítja félbe Jushnijt. Dr. Libidins, a Kék Madár titkára. Jushnij az órájára néz és nagyon megörül Libidinsnek.

— Bocsánat — fordul hozzám — de öt perc múlva a színpadon kell lennem. Kedves titkár ur — szöjt Libidinshez — folytassa.

EXQUISITE PENSIO
Budapest, IV., Paris-ucca 6.
Telefon: Aut. 895-89.
Elsőrangú családi otthon. Uccai szobák, gyönyörű kilátással a Gelelert hegyre. A Dunakörv mellett. Központi fűtés. Fűdög-meleg forróvíz.

1930
Február
I.
Iparos
bál

Kék madáréknál hallatlan a precíz összmunka. Dr. Libidins a legnagyobb nyugalommal folytatta ott, ahol Jushnij abbahagyta. Talán még a hangsztirozása is olyan volt, mint direktoré: akinek neve ma fogalom az egész világon.

— Ép ezért nem vágyunk oda többé soha vissza. Pedig nagyon érdekel bennünket minden. Mert hiába: odaát mégis Moszkva a művész központ. Igaz, hogy nem is mehetnénk.

— Miért?

— Tudja kérem: mi mindnyájan Nansen-atyánk szeretett gyermekei vagyunk. Már pedig ki merné Nansen-utlevéllel átlépni a szovjethatárt. Ez elegendő arra, hogy a cseka „hidegre tegye.” De nem is panaszkodhatunk új hazánkra: Berlinre. Erkölcsi és anyagi sikereink nem hagynak semmit kívánni valót hátra.

Dr. Libidins itt nemzetközi jelet használ. Megkopogtatja — jobb híján — az egyik ajtóféltát.

— Unberufen — teszi hozzá nevetve. — Berlinben van két házunk. Az egyik a Goldstrassen. Ebben a színházon kívül 42 lakó is van. A másik a Kurfürstendammon. Ebben színház van. Ezeket most bérbe adtuk, amíg turnézunk.

— És a társulat?

— Tessék megnézni. Ajánlhatom. Nálunk nincs sztár. Mindenki névtelen. A fegyelem nagyobb, mint a katonáéknál. Ha lemegy a színpadra, láthatja, amint legkitűnőbb színészünk deszkát szegez. Jushnij pedig telihatalmu ur. Egy monarcha. Mindenki engedelmessékedik neki. Egy szó ellenmondás nélkül. És higye el: ez a siker titka. Csak így lehet valamit csinálni kérem. Ezért kíváncsiak ránk az uralkodók is. Bucarestben megnézte egyik előadásunkat Mária királyné. De játszottunk már az angol, spanyol, és olasz királyok előtt is.

Éles berregés. Aztán még egy. És még egy.

— Na jöjjön — mondja Libidins. — Kezdődik. ... A zsufolt nézőtér elsötétül. A függönyön a szimbolikus repülő Kék madár. A függöny lebent egy kicsit. Kibujik kedvesen, csintalanul egy frakkos ur, Jushnij. Taps pereg végig a tömött széksorok között.
Fóthy Ernő.

KERPEL 100.000 kölcsönkönyvtára.
kötetes
Havi díj 80 vagy 40 Lej, esetleg kötetenként 3 vagy 4 Lej. A könyvek nagyrészt újak és tiszták.

— Ioanitescu a fővárosi rendőrség elleni támadásokról. Bucarestből jelentik: Ioanitescu rendőrminiszter ma nyilatkozott a fővárosi rendőrség ellen intézett heves támadásokkal kapcsolatban. Elsősorban Profiriu rendőrbíró ügyében nyilatkozott — amelyről részletesen beszámoltunk — és megállapította, hogy a rendőrbíró ellen vizsgálatot rendelt el és január 1-ével lemondott. Eltávolította állásából a többi rendőrtisztet is, aki visszaélt hivatalával. A miniszter kijelentette, hogy a rendőrség ma teljesen nyugati nivón áll.

H I R E K.

Aradi nyelvtanárno halálos balesete.

Piron Alice olyan szerencsétlenül zuhant le a lépcsőn, hogy koponyaalapi törést szenvedett. Az Aradon ismert tanárnő ma reggel behalt sérülésébe. — Nagy örökség várt a tragikus véget ért Piron Alicera.

(Arad, január 18.) Tragikus baleset érte tegnap Piron Alicet, az Aradon általánosan ismert és szeretett francia nyelvtanárnot, aki több, mint 10 éve működik Aradon. Piron Alice tegnap délután dr. Halmageen Livius aradi fogorvos feleségének adott társalgási órát és amikor a fogorvosnak Bul. Reg. Maria 17. szám alatt lévő, első emeleti lakásáról távozott,

elcsuszott a lépcsőn és oly szerencsétlenül zuhant le, hogy eszméletlenül terült el a földszinten.

A baleset láttára összehívták a lakók, akik felszállították Piron Alicet Halmageenék lakására, ahol egy orvos megvizsgálta. Mivel állapota súlyos volt, bevitték a közkórház sebészeti pavillonjába és itt konstatálták, hogy a nyelvtanárno koponyaalapi törést szenvedett és felépüléséhez alig van remény.

Az orvosok aggodalma vakóra is vált, mert Piron Alice ma reggel 6 órakor, anélkül, hogy egy pillanatra is magához tárt volna, meghalt.

Piron Alice megrendítő szerencsétlensége nagy megdöbbenést és óriási részvétet keltett városszerte, mert a finom megjelenésű, 53 éves urihölgy növendékei a város legelőkelőbb családjaiból kérültek ki. Piron Alice tragédiáját még jobban aláhúzza az, hogy néhány héttel ezelőtt halt meg egy gazdag nagybátyja Franciaországban, akitől szép örökség várt rá és gondtalan jómódba kerülhetett volna. Piron Alicet, akinek nincs hozzátartozója Aradon, növendékei temették el. A temetés vasárnap délután 5 órakor megy végbe a felsőtemetőből.

— Jövő héten megnyílik a parlament. Bucarestből jelentik: A parlament a jövő héten megkezdí munkáját. Elsőnek a katonai törvényjavaslat kerül a Ház elé, majd a földművelésügyi miniszter több javaslatát tárgyalja le a parlament. Ezután a megyei választásra való tekiinteteli a Házat elnapolják.

— A gör. keleti szerbek Vizkeresztje. Holnap ünneplik meg a görög keleti szerbek Vizkereszt napját. Az atádi szerb templomban délelőtt tíz órakor nagymise lesz, melyet Kovintyity Uros főesperes celebrál, majd délután megtörténnek a szokásos házszenélések is.

ORTNER cipőszabója és orihopéd cipészete Aradon V. Szabó-utca 5. sz. alatt.

— Halálozás. Alice Piron francia nyelvtanárno, e hó 18-án váratlanul elhunyt. Temetése január hó 19-én délután 5 órakor lesz a felsőtemető halottascsarnokából.

— Csak azok ékezhetnek a népkonyhán, akik május óta Aradon laknak. Ma jelentés érkezett a város vezetőségéhez, amely szerint a népkonyhán olyan egyének is részesülnek ingyenes étkezésben, akik nem tartoznak a munkanélküliek sorába és akik nem is aradiak. A jelentés nyomán a város megszorító intézkedéseket léptetett életbe, hogy csak azok ékezdhessenek a népkonyhában, akiknek a számára azt létesítették: a lényeges aradi munkanélküliek. A város eddig 18.000 lejt költött a népkonyhákra és bizonyos, hogy ez az összeg a tél végéig legalább kétszeresére fog emelkedni. Ezért elhatározta a város vezetősége, hogy a népkonyhán való étkezésre jelentkezőktől igazolványt fog követelni, amely bizonyítja, mióta laknak Aradon és mi a foglalkozásuk. A törvény rendelkezései értelmében aradnak csak azt lehetne tekinteni, aki legalább egy év óta lakik itt, a város azonban enyhítést alkalmaz és mindazon munkanélkülieknek ad ingyenes ételmeit, akik igazolni tudják, hogy legalább május óta Aradon laknak.

A reconvalescentia a szervezet újraéledése során a vasztó betegségek után. Ezt az újáépítést segíti elő az OVOMALTINE, a teljes értékű, tökéletes erősítő tápszer.

A liberális párt manifesztummal fordul az országhoz

„A vojnikok szervezkedése veszélyezteti Románia életét”. — Bratianu polgárháborúval fenyegeti a régenstanácsot. — A liberálisok is szervezkednek.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának telefonjelentése.) A liberális párt vezérő-bizottsága ma délután a liberális klub helyiségében nagyfontosságú ülést tartott. Politikai körök óriási érdeklődést tanúsítottak az ülés iránt, mert azt várták, hogy ennek során nyilatkozik Bratianu Vintila Mária királynéval folytatott beszélgetéséről. A volt miniszterelnök hosszabb politikai expozét tartott, amelyben a politikai helyzettel és a községi választásokkal foglalkozott.

Kijelenthetem — mondotta Bratianu Vintila — hogy a kormány erőszakos módon akarja a községi választások kimenetelét befolyásolni.

A vojnikok szervezésével Mariu Gyula kormánya veszélyezteti Románia alkotmányos életét.

A képviselőházban még annakidején a liberális párt felhívta a miniszterelnök figyelmét, hogy a vojnik-szervezkedés milyen hihetetlen veszélyeket rejt magában, de a kormánypárt ennek dacára tovább folytatta a vojnikok megszervezését.

Ezután felolvasta Bratianu Vintila azt a memorandumát, amelyet a vojnikok szervezkedése ügyében a régenstanácshoz intézett és mint ismeretes,

polgárháborúval fenyegette meg a régenstanácsot abban az esetben, ha nem hajlandó megtiltani a vojnikok további szervezését.

A liberális párt — folytatta Bratianu Vintila a

memorandum felolvasása után — ezzel megette kötelességét és elhárítunk magunkról minden felelősséget azért, ami a jövőben történni fog. Minden örökkel azon leszünk, hogy felvegyük a harcot Maniu Gyula diktatúrája ellen és méltó módon válaszoljunk azokra a támadásokra, amelyek ellenünk szólnak. Mi is megszervezzük híveinket, hogy azokra a brutalitásokra válaszoljunk, amelyek a községi választások alkalmával ellenünk fognak irányulni. Ha lesznek összeütközések, ha lesznek kilengések, nem mi kezdjük azokat, de válasz nélkül nem hagyhatjuk.

Ezután Duca volt miniszter szólalt fel, aki mindenben azonosította magát Bratianu Vintilával és felhívta a vezérő-bizottság tagjait, hogy minél erélyesebb és gyorsabb tempóban szervezzék meg a liberális-párt híveit.

— Fehér hét Aradon! A tavalyi fehér hét sikeres lezajlása alapján az idén ismét fehér hetet rendez az olcsóságáról ismert STRASSER DIVATÁRUHÁZ, amelynek tartama alatt eladásra kerülnek a raktáron levő összes fehér áruk, u. m.: kelengye vásznak, dunnaszatok, asztaltelentelek, fehérneműk, csipkék, hímzések, de különösen vászonmaradékok, amelyeket jóval áron alul bocsájt forgalomba, hogy ezáltal telthabmozott raktárát csökkentse.

A cég egyszerű és rendkívül érdekes fehér kirakatai ismét igazolják, hogy a STRASSER DIVATÁRUHÁZ Arad és vidéke legolcsóbb bevásárlási helye.

— Súlyos baleset az aradi viaduktnál. Ma délután fél 4 óra tájban a viaduktnál súlyos szerencsétlenség történt. Egy aradmegyei autó elkapta Dolli Gyula kerékpárost és 18 méterre magával vonszolta. A szerencsétlen ember feje három helyen betört, ezenkívül gyomorsérülést és oldalbordatörést szenvedett. A kórházba szállították. Az autó sofőrtört letartóztatták. A nyomozást a IV. ker. rendőrség végzi.

— Dugulás és aranyeres bántalmak, gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, hát- és derékfájás ellen a természetadta „Ferenc Józsei” keserűviz, naponként többször bevéve, hathatós segítséget nyújt. Tudományos megfigyelések beigazolták, hogy a Ferenc Józsei víz alhasi megbetegedések esetében gyorsan és mindig enyhén hat. — A Ferenc Józsei keserűviz gyógyszerüzemekben, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— HELLAS teaestély — szombaton a Központban. A Hellas Sport Klub ezeidei táncos teaestélyét 25-én, szombaton este 9 órakor rendezi a Központi étterem összes helyiségében. Belépődíj teaeggyel együtt 80 lej. Az estély iránt Arad előkelő társadalmában széleskörű érdeklődés mutatkozik és az agilis rendezőség már előre gondoskodott a közönség nagyszemélyi szórakoztatásáról.

— Az Izraelita Jótékony Nőegylet második teadélutánja. Az Izraelita Jótékony Nőegylet január 19-én, vasárnap délután rendez meg a szezonban második teadélutánját, amely előreláthatólag ugyanolyan sikeres lesz, mint az első volt. A teadélután ezuttal is a Központi étterem összes helyiségeiben lesz és délután 5 órakor kezdődik. A tea ára 60 lej.

— Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület temetkezési csoport igazgatósága értesíti a csoport tagjait, hogy az első csoportban 329-ig, a második csoportban 278-ig eszedékes a fizetés. — Az egyesület vezetősége köszönetet mond Jancsin Miklósné és Pesti Sándorné urnóknak, kik Vizkeresztkor a mentáz lakóit gazdagon megvendégelték.

A jan. 25-iki Sváb-bál jelmezűjei a Bucaresti Színházban (szemben a színházzal) láthatók.

Dácia Kávéház

Ma és a következő esteken ismét Aradon a világhírű

LYRA-JAZZ.

— Maróczy első helyen áll a san-remói sakkversenyen. Rómából jelentik: San-Rémóban most folyó sakkversenyen a magyar Maróczy és a jugoszláv Widmar egyenlő pontszámmal és eséllyel, az első helyen állanak.

MEG NINCS! DE LESZ!

Vászon maradék vásár a közeli napokban.

Ruttkay & Botye

cégnél Arad, a megyeházzal szemben

— Csak miniszteri engedéllyel működhetnek az artisták. A belügyminiszteriumtól ma rendelet érkezett az aradi prefektúrára, amely szerint egyetlen nyilvános helyiségben sem működhetnek artisták a kultuszminiszterium különleges autorizációja nélkül. Ha valamely helyiség nem rendelkezik a megkívánt miniszteri engedéllyel, azt nyomban be kell zárni.

— Eljegyzés. L a d á n y i Kató (Temesvár), Weinerth Imre (Arad), jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Rövidesen főtárgyalásra kerül Ágoston Zsigmond zsarolási ügye. Ludosan vizsgálóbíró néhány nappal ezelőtt befejezte Ágoston Zsigmond ügyében a vizsgálatot és az erre vonatkozó összes iratokat átküldte az ügyészséghez, amely már el is készítette a vádiratot. Ma küldték fel a doszárt a törvényszékhez, hogy tüzzenek ki ebben a feltűnést keltő ügyben főtárgyalást. A jövő héten kerül Ágoston ügye az egyik szekció elnöke elé és ő fogja megállapítani a főtárgyalás időpontját. Néhány héten belül mindenesetre megtartja az aradi törvényszék ebben az ügyben a főtárgyalást.

Hogy meg ne kapja az influenzát, szopogasson ANACOT gasztrát. — Egy fiola ára 37 Lei.

— Az összes utazási- és vízumkedvezményekről díjmentes tájékoztatást ad a Dácia Menetjegyiroda, Arad, Sándor Ferenc könyvkereskedésében.

— Apró népség, fluk, lányok, jól figyeltek! Nagy utazást teszünk szép Meseországba. Fél 4 órakor indulás az Iparosotthonból, hol Szerén néni fog mesélni és még sok kedves meglepetésben lesz részetek. Aki velünk akar tartani, 26-án, vasárnap délután pontosan ott legyen!

— Az Aradi Katolikus Daloskör a város-házzal átellenes „Palkovics” nagyvendéglőben a hó 25-én, szombaton este 8 órakor, a Kör tagjai s ezek barátai részére társasvacsorát rendez. Vacsora-jegyek átvehetők Str. Eminescu, a Kör helyiségében. Itt említjük meg, hogy ugyanaz a Daloskör február 2-án este fél kilenckor tartja hangversenyét a Minorita Kulturházban.

— A Der Deutsche Rundfunk legújabb száma megjelent. A kitünően szerkesztett német rádióújságnak ez a száma is dus, gazdag tartalommal rendelkezik. Érdekes cikket hoz a híres órákról, színes riportot a kakasvadászról, a skiversenyekről és sok már érdekes témáról. A nagy rádiólap részletes európai műsorszámot is közöl, ezenkívül pedig szép kritikai és tanulmányos technikai rovatokkal rendelkezik. Pompás regény teszi teljessé a kiváló rádióújság tartalmát.

— Széles néprétegek közé visz levegőt, életet, kulturát az a vállalkozás, amely könyvpiacunk legnagyobb szenzációjának ígérkezik. Minden családnak szinte nélkülözhetetlen segédeszköze egy nagy és modern lexicon, amelyből ismereteit kiegészítheti vagy egy szót, amelynek fogalmával nincs tisztában kikereshet Gutenberg nagy lexiconja azt a célt szolgálja, hogy lehetőleg minden család könyvtárába eljuttassa a nagyszabású és legújabb tudományos és egyéb ismereteket feldolgozó modern nagy lexicon. Gutenberg nagy lexiconja kb. huszeczter hasábotalnyi terjedelemben, nagy lexiconalaku füzetekben jelenik meg. Több mint tízezer szót fog tartalmazni és szövegét tízezer-nél több illusztráció fogja díszíteni, köztük több száz többszínű kép, művészeti reprodukció és rengeteg térkép. A képmellékletek a legfinomabb fementes műnyomó papírra vannak nyomva, ingyen juthat mindenki ehhez a nagy teljes lexiconhoz, csak a hirdetésért és csomagolásért kell 35 fillérrny megtérítést füzetenként fizetni! Ugyanez a mű szép és olcsó bekötésben is meg fog jelenni. A magyar olvasóközönség tehát csakhamar hozzá fog jutni ahhoz a régóta várt alkalomhoz, hogy ezzel az egész emberöltőre szóló művel díszítse fel lakását, meglepje vele rokonait, barátait. Az ilyen nagy lexicon valószínűleg jó barát és hasznos tanácsadó a háznál.

HORNIMAN'S TEA

az aromatikusan illatozó tea, a mi mindennapi reggelink.

LEGUJABB.

Ma éjjel csödbe kerül a hágai konferencia

Hajnalig tartó tanácskozások. — A helyzet egészen összekuszálódott. A pénzügyi kérdések politikai terere siklottak át. — Jövő héten folytatják a tanácskozást — Párisban.

Hágából jelentik a késő éjszakai órákban: A tárgyalások a magyar-kérdés rendezésére még mindig folynak és valószínűleg hajnalig tartanak.

Attól félnek, hogy a hágai konferencia csöddel végződik.

A nagyhatalmak képviselői felváltva tárgyalnak az érdekeltekkel. A tárgyalások során Snowden angol kincstári kancellár és Marinkovics jugoszláv külügyminiszter között éles szóváltás folyt le. Titulescu minden erejét latbaveti, hogy enyhítse a kasantant kudarcát.

A követelések és ellenkövetelések kérdése

amnyira egybefolyik, hogy ma már lehetlenség tiszta képet nyerni a helyzetről. Az ügy pénzügyi térről teljesen politikai terere siklott át. Csehek és románok szorosán együtt dolgoznak, míg a jugoszlávok némi tartózkodást mutatnak. Loucheur a késő esti órákban pesszimista hangú nyilatkozatot tett a kérdészködő újságitróknak s kijelentette, hogy a nagyhatalmak minden fáradozása dacára nagyok a nehézségek.

A holnapi ülésen megállapítják, hogy további tárgyalásokra van szükség és már a jövő hét elejére új tanácskozásra gyűlnek össze a delegátusok, valószínűleg Párisban.

Massaryk: „Sohasem fordulok a magyarok ellen.”

Magyar diákok küldöttsége a cseh elnök előtt. — A deputáció prágai magyar egyetem felállítását kérte. — „A főbaj az, hogy csehek és magyarok nem értik meg egymást”.

Prágából jelentik: Massaryk csehszlovák köztársasági elnök ma audiencián fogadta a magyar diákság küldöttségét, amely magyar egyetem felállítását kérte az elnöktől. Massaryk kijelentette, hogy nincsen elvi kifogása a magyar egyetem felállítása ellen, azonban attól tart, hogy nem lesz elég hallgatója. Más országokban minden két millió lakosra esik egy-egy egyetem és Csehszlovákiában nincsen két millió magyar. A diákok ekkor el-

panaszolták, hogy nem engedik be az országba a magyar tankönyveket. A köztársasági elnök erre azt mondotta, hogy a helyzet rövidesen javulni fog.

— A főbaj az, — mondotta — hogy a csehek és magyarok nem értik meg egymást.

Massaryk elnök ezzel fejezte be a kihallgatást:

— Sohasem fordulok ellenetek, magyarok ellen, legyetek nyugodtak.

A kormány új rendtörvényt készít

Maniu az „erős kéz” politikájára szánta el magát. — Különleges rendszabályok a merénylők és felforgatók ellen.

Bucurestiből jelentik: A Cuvantul mai számában érdekes belpolitikai cikket ír „Teljes paralizisben” cím alatt, amelyben kijelenti, hogy a kormány nem bír kormányozni. A régenstanács, a politikai pártok s maga az egész ország — írja a lap — a kormány ellen foglalt állást. De nemcsak az országban vannak bajok, hanem a külföldön is. A külföldi tőke bizalmatlan, mert a liberális párt bejelentette, hogyha uralomra kerül, meg fogja szüntetni a külföldi tőke favorizálását. A lap szerint a Cuvantul elkobzása is megütözést keltett a külföldön és a Matin szerint a liberális párt diktálta a kormány ezen lépését. A helyzet megoldása végett — írja a Cuvantul —

Maniu Gyula miniszterelnök elhatározta, hogy az erős kéz politikáját vezeti be.

Erre kell a különlegesen drákói sajtótörvény és az új rendtörvény.

„Meg kell érteni — mondja a Cuvantul — a diktatura rezsimjét készítik elő. Nem a korona, nem a tömegek diktaturáját, hanem egyetlen személyét.” Politikai körökben azonban a Cuvantul kifakadásait nem veszik komolyan, miután az a szöveget uralkodik, hogy a lap ismeretes elkobzása miatt indult meg a kormány elleni elkeseredett kampány.

A Dimineata szerint Vaida belügyminiszter a jövő hét elején indul Bécsből hazafelé dr. Buteanu Aurel kabinetfőnök kíséretében. Január 22-ikén a belügyminiszter már Bucurestiben lesz.

Sokat beszélnek politikai körökben az új rendtörvényről. A Cuvantul szerint a legutóbbi minisztertanácscon megállapították, hogy

különleges rendszabályokra van szükség mindazok ellen, akik a rend felforgatására törekcszenek, akik merényleteket követnek el, vagy azokat előkészítik.

Az új rendtörvény tanulmányozására speciális bizottságot küldtek ki, amelynek kötelessége elsősorban a Marzescu-féle törvényt tanulmányozni. Ha ott megtalálhatók a szükséges rendszabályok, úgy csak a törvény kiegészítésére kerül a sor, ha nem, új javaslatot készítenek, amely már a legközelebbi napokban kerül a parlament elé.

Gyorsfüzők, számlarendezők és nyomtatványok KERPELNEK

Kiosztották az idei Baumgartner-díjat. Budapestről jelentik: Ma kijelölték azokat az írókat és kritikusokat, akik a Baumgartner irodalmi alapítvány ez esztendei évdíját kapják. Eszerint ebben az évben a tavalyiak közül Elek Artúr, Juhász Gyula, Tamási Áron részesülnek évdíjban, az újak között pedig Terstyánszky Józsi Jenő, Krúdy Gyula, Fülep Lajos, Papp Károly, Tóth Aladár és Németh László foglalnak helyet. Az idén csak kilencen kapnak díjat, míg tavaly tíz író és kritikus részesült a 4000 pengős évdíjból.

Mulatság.

Az ATE. műsoros teaestje.

Ma este tartotta a Fehér Kereszt nagytermében az ATE sportegyesület műsoros teaestélyét. A műsor első száma Berkovics Dániel zongoraszóbjára volt, majd sorban következett a többi nívós művészi szám: Diósy Lajos szavalata, Berkovics Dániel éneke, Lengyel László kupalet és Dorogi Böske táncszáma, amelyeket mandolinon Dorogi Sándor kísért.

A teaestélyen a büféknél a következő társasnyok szorgoskodtak: Denhof Sándor, Jovanci Jánosné, Josefovics Miksáné, Kopf Vilmosné, Mály Lajosné, Dobronyai Olga, Wolf Jánosné, Geján Ferencné és Kohn Józsefné. A férfitársaság tagjai közül az estély sikeréhez nagyban hozzájárultak: Denhof Sándor, Mály Lajos, Josefovics Mihály, Szabó István, Geján Ferenc, Róth János, Lőcs Zoltán, Hacker Adolf, Szabó Béla, Vidák Ferenc és Jenő, valamint Lendy János. Az estély közönsége a késő éjszakai órákig maradt együtt a legjobb hangulatban.

Cipészbál az Iparos Otthonban. Ma este tartotta még az aradi cipész szakosztály bálját az Iparos Otthon nagytermében. A táncmulatság, amelyen Arad iparos társadalmának minden rétege képviselve volt, minden tekintetben kiválóan sikerült. A vidám kedvű fiatalosság egész a hajnali órákig ropta a táncot és a cipészbál résztvevői egy kellemes, hangulatos este emlékével távoztak reggel felé az Iparos Otthonból.

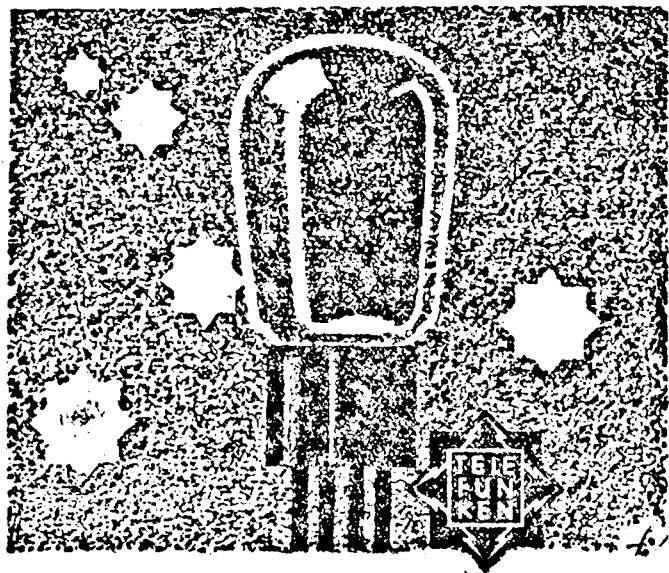
Verszegények, sápadtak, étvágytalanok

Használják a dr. Földes-féle Ferrot Vastáp-illórt. Készítte dr. Földes-gyógyszerár, Arad.

Ledényi és Balogh

elsőrangú ANGOL URI SZABOK.
Angol különleges szövegekben nagy választék.

BUDAPEST, V., gróf Tisza István-ucca 1.
Telefon: Aut. 826-21.

Ön jobban hall,

Ön erősebben hall,

Ön messzebbre hall

TELEFUNKEN-csővekkel.

TELEFUNKEN

Minden célra egy alkalmas cső.

KÖZGAZDASÁG.

Szabó Béni expozéja az aradi Iparos Otthonban

A parlament egyetlen iparos-képviselője nagy hatású beszédében az iparosság szervezkedésének fontosságát hangoztatta.

(Arad, jan. 18.) Ma este az aradi Iparos Otthon külön termében az aradi iparosság vezetői értekezletet tartottak Zima Tibor elnöke alatt, amelyen megjelent és nagyszabású expozét mondott Szabó Béni magyarpárti kamarai képviselő is. Az értekezletet Zima Tibor nyitotta meg, majd Szabó Béni képviselő szólalt fel, aki nagyhatású beszédében ismertette a gazdasági helyzetet, az iparosság szempontjainak szem előtt tartása mellett. Az iparoskérdést ezután három szempontból világítja meg: gazdasági, ipari és társadalmi nézőszögből.

Gazdasági szempontból első helyen említi az adókérdést, ami súlyával ránehezedik a dolgozók társadalmára. Rámutat ezután az adótörvény óriási hibáira. Ez a törvény nem felel meg a kívánalmaknak, mert olyan terheket ró az emberekre és különösen az iparosokra, hogy azokat már nem lehet elviselni. Az adóbevallások nehézkes voltáról beszél és részletesen kifejti, hogy egy kis tévedés esetén máris óriási büntetés következik. A Creditul Industrial nem juttatott elég pénzt a kisiparnak, hanem annak előnyeit a gyáripár élvezte legtöbbször.

Az iparosság szempontjából sérelmesnek tartja azt, hogy az állami és közintézmények ipari üzemeket tartanak fenn és ezáltal súlyos károsodás éri a kisipart az egész vonalon. Rámutat arra, hogy a közmunkák kiadásánál számos visszaélés történt. Legutóbb például egy nagyenyedi 15 millió lejes közmunkát dacára annak, hogy az egyik erdélyi iparos 150.000 lejellel olcsóbb volt, mégis egy bucuresti-i vállalkozónak adták ki. A hadseregszállításoknál teljesen mellőzik a kisiparosokat, amit szintén sérelmesnek tart.

Az ipartörvény elavult részeinek a megváltoztatása érdekében évek óta folytat küzdelmet a kisiparos társadalom. Most van munka alatt az új ipartörvény és félő, hogy most is sérelem fogja érni az ipari. A sérelemek orvoslása szempontjából elengedhetetlenül szükséges az iparosság szervezkedése. A munkások óriási szervezethez mintát vehetne az iparostársadalom. A szervezkedést gazdasági, politikai és a sajtó terén tartja szükségesnek. A politikai szervezkedés aként értelmezendő, hogy minden iparos abban a politikai pártban, amelyikben szerepet játszik, mindent el kell kövessen, hogy az iparosok érdekeit mindenütt megvédjék és mennél több iparos kapjon mandátumot. Fontos ez különösen a községi választásoknál, mert vannak helyek, ahol az iparosság döntő sullyal bír.

Szabó Béni nagyhatású expozéjára Zima Tibor válaszolt, aki beszédében az adózás nehézségeit esetezte és a szervezkedés szükségességét hangoztatta. Zima Tibor után ismét Szabó Béni szólalt fel és a munkaszerveződések törvényének fogyatékoságaira mutatott rá. Ezután többen szólaltak fel és a gyűlés éjjel egy óraker ért véget.

= Madgearu akciója a kisbankok fuziójáért. Bucurestiből jelentik: Pénzügyi körök nagy fontosságot tulajdonítanak Madgearu miniszter akciójának, amely a kisbankok fuzióját célozza. A minisztert erre a lépésre a bánáti pénzügyi válsága, illetve a sorozatos bankbukások készítették.

= Eladott aradi ingatlanok. Mikoss Magdolna eladta a Str. Sava Raicu 6. számú 400 üles telket 70.000 lejért Rossi Sándor és Pellegrini Károlynak — Őri Gyula dr. eladta a Str. General Coanda Nr. 64. számú

házat 105.000 lejért Arató József és nejeének. — Marian Iosif eladta a Str. Minervei 2. sz. házat 400.000 lejért Talányi Ottónéknak. — Aradváros közönsége eladott a Birkás dűllőben egy 268 négyszögűles telket 10.000 lejért Drecliu Miklós és nejeének. — Farkas Ávrám eladta a Str. Brancovici 2-4. számú ház fele jutalékát 300.000 lejért nejeének szül. Höfflich Jennynéknak. — Torma Lajos és neje eladták a Calea Saguna 122. sz. házat 200.000 lejért Bodzási Eszternek. — Szabó Anna és társai eladták Bul. Regele Ferdinand 16. számú háznak kétfelét jutalékát 1.200.000 lejért Brasch Andrásné és társainak.

Az Aradi Közlöny cíkje révén megkerült a kis Péro Erzsike.

A falusi kislány beült szolgálónak és az Aradi Közlönyben olvasta, hogy keresik.

(Arad, január 18.) Három nappal ezelőtt Péro Ferenc szentpáli földművesember könnyes szemmel állított be a szerkesztőségünkbe, hogy jelentse kisleányának, a szolgálónak szánt Erzsikének titokzatos eltűnését. Kacagott ma az arca, amikor ma ismét bekopogtatótt. Jött újságotni, hogy megkerült az elveszett leány. Néhány nappal ezelőtt megirtuk Péro Erzsike történetét és épen ennek a cikknek alapján tudta meg Erzsike, hogy szülei hájálra keresik. Mert így adja elő a dolgot Péro Ferenc:

— Tegnap délután kucskosan, sárosan beállított haza Erzsikém. Azt sem tudtuk, hogy öleljük, hogy csókoljuk. Az eltűnése úgy történt, hogy, amint a nagynénje otthagyta a sarkon és megmutatta a házat, Erzsike járatlan lévén a városban, nem talált oda és elkezdett barangolni. Valahogyan a piacon helyet szereztek neki. Lent a Gyár-uccában. Károly Sándor urnák, aki szintén hírlapot ír és beállt hozzá szolgálóni. Már két napja volt Károly urnák, amikor a sarki boltoshoz küldték le. Ott, mint új cselédkét, kikérdezték. Honnan jött, kifajta leány. Az meg elmondta. A spoccerájóséknak jár az Aradi Közlöny, olvasták, hogy keressük Erzsikénket, ráismeretek és megmutatták az újságot. Erzsikém otthagyta a helyet, igyekezett haza. Háromszor is eltévedt, alig talált ki a városból, de végre is megéricsak hazaért. Azt sem tudom, mit csináljak örömben...

... és hálálkodott és nagyon boldog volt Péro Ferenc, akinek az Aradi Közlöny visszajuttatta kis lányát, a tizenötéves Erzsikéjét...

Ezentul novemberben lesznek a katonai bevonulások.

Elkészült az új katonai törvénytervezet. Március 17-én kezdődik a sorozás. — Életben marad a két éves katonai szolgálat.

Bucurestiből jelentik: A hadügyminisztériumban elkészült az új katonai törvénytervezet, amelyet ma a Legfőbb Törvényhozó Tanács elé terjesztettek. A tervezet továbbra is fenntartja a két éves katonai szolgálatot, míg a csendőrségnél, tengerészetnél és a gránicsároknál továbbra is a három éves szolgálat marad érvényben. Kimondja a tervezet, hogy a jövőben február helyett, novemberben lesznek a bevonulások.

Ezzel egyidejűleg a hadügyminisztérium rendeletet bocsájtott ki, amelynek értelmében az 1931-es korosztály sorozása ebben az esztendőben március 17-én kezdődik, míg az 1930-as korosztály bevonulása február helyett március elsején történik meg.

Budapest központjában
Penzio Kozmopolit
IV. Kecskeméti-ucca 2. Telefon. Lift.
Csinos, tiszta szobák, ujjonnan berendezve, elsőrendű ellátással 6 pengőttől.

A mellbetegségek elleni óvakodás.

Ha Ön még oly könnyű fájdalmat is érez a mell környékén, azonnal kenje be a Sloan's-féle Liniment-el. Ez bedrzsülés nélkül felszívódik és ott, ahol a vérkeringésben akadályok vannak, előmozdítja a friss vérodáradulást és megszünteti a fájdalmakat és rosszulleteket.

A fárasztó napi munka után vagy a szabadban, rossz időben eltöltött nap után a Sloan's-féle Liniment a legajánlatosabb erősítőszert az izomfájdalmaknál és csuklómerevedéseknél.

A Sloan's Liniment meggyógyítja a reumát, másábat, isiást, derékfájást és más fájdalmakat. Minden fájdalom eltűnik a SLOAN'S LINIMENT által.

Sloan's Liniment
Megszüntet minden
fájdalmat

Ujabb bizonyítékok merültek fel Vas Anna ellen.

Harangozó Mihály elmondja, hogyan keveredett a kémkedési ügybe. — Czigány Tódor vizsgálati fogságát megerősítette a vádtanács.

(Arad, január 18.) Vas Anna kémkedési ügyében a legteljesebb éréllyel folyik a vizsgálat a vizsgálóbírói hivatal második kabinetjén. Ludosan vizsgálóbíró vezeti a vizsgálatot és mára számos tanút idézett be, akiket részletesen kihallgatott ebben a bonyolult ügyben. A vizsgálatot azonban a legnagyobb diszkrécióval kezelik és arról minden felvilágosítást megtagadnak. Így tehát a mai tanúkihallgatásokról sem szivárgott ki semmi. Annyit azonban mégis sikerült megtudnunk, hogy a tanúkihallgatások során Harangozó Mihály vasuti tisztviselőt is kihallgatták, akivel közölte a vizsgálóbíró a mai tanuvallomásokot és azokra felvilágosítást kért. Szembesítések is történtek, Harangozó azonban megmarad eredeti állítása mellett és ártatlanságát, hangzatlantia.

A vizsgálat során újabb terhelő bizonyítékok merültek fel K.-Vas Anna ellen és megállapítást nyert, hogy az első megbízást már a múlt év májusában kapta és azóta több jelentést juttatott el Battonyára.

Azt is megállapította a vizsgálat, hogy K.-Vas Anna részletekben 15.000 lejt kapott szolgálataiért.

Munkatársunk ma délelőtt néhány percig be-

Mozi.

ÉBREDES.

Bánky Vilma olyan csodálatos jelenség ezen a filmen, hogy aki látta már más szerében, az is meglepetésszerű gyönyörrel álmélkodik rajta. Ha valaki a szépségnek valamely szavakkal már le nem írható fokát akarja kifejezni, akkor rendszerint az ember-fantáziájára bizza annak elképzelését. Mi azt hisszük, hogy ebben az esetben szükségtelen a képzelő erőhöz folyamodni, mert amit a közönség Bánky Vilmaiban látni fog, annál szobbet, bájosabbat és kellemesebbet már el nem képzelhet. Szinte nem méltó hozzá a próza. Költői toll, egy Petőfi lírája volna csak hivatva erről zengeni. De a szépséggel még nem mertült ki minden. A darab második felében Bánky Vilma játéka már olyan drámai erővel lendül a magasba, hogy nem tudjuk: szépségét, vagy művészetét csodáljuk-e jobban. Annál a jelenetnél pl. mikor szerelmese hívó szavának engedve őt meglátogatja, s aztán a kétség és félelem tusája kiül az arcára, olyan tökéletes arcjátekot produkál, mely bármely nagy drámai művésznővel egyenértékű. A német kritika e részben „hochdramatische Heldin”-nek nevezi őt. Walter Byron a férfi főszerepben dőceleg megjelenésével és finom játékaival tűnik ki. Louis Wolheim állatiasan torz arcával természetesen rut jelenség, ami annyival ellenszenvesebbé teszi őt, mert szerep szerint éppen a tüneményes szépségű Bánky Vilma jegvesz. Végül ki kell emelnünk Victor Fleming mesteri rendezését. Van néhány fotográfiai teljesít-

szelgetett Harangozó Mihállyal, aki a következőket jelentette ki:

— Nem mondhatok most sem mást, mint hogy áldozat vagyok és ellenségeim most kihasználják az alkalmat, hogy üssenek egyet rajtam. Miután utlevelet nem kaphattam, két alkalommal határátlépési igazolvánnyal mentem át szülőimmet meglátogatni és

egy alkalommal rábeszéltek arra, hogy két levelet hozzak át és adjam meg egy ismerősömnek a címét, aki megbízható.

Ahogy hazajöttem, el is felejtettem az egészet. Néhány hét múlva kaptam egy levelet és abban nyomtatékosan felszólítottak, hogy adjak egy címet,

én találmra megadtam K.-Vas Anna címét, de azt már nem tudtam, hogy K.-Vas tényleg összeköttetésbe lépett-e velük, vagy sem. Egyebet ebben az ügyben nem tudok.

A vizsgálat egvébként azt is megállapította, hogy Czigány Tódor aradi mechanikus, aki két napja van letartóztatásban, kurirszolgálatot teljesített és ő vitte a leveleket K.-Vas Annától Battonyára. Czigány vizsgálati fogságát egvébként a vádtanács is megerősítette és így ő is vizsgálati fogságban marad.

mény, amelyek mint képek, világhiállításokra kíváncskoznak. Igazán csak szánni és sajnálni tudjuk azokat, akik ezt a filmet bármi okból meg nem nézhetik.

Rádióműsor.

— Romániai idő. —

VASÁRNAP, Január 19.

Bucuresti 21. Zongoraijáték 21.45. Dalok. 22.15. A filharmonikusok hangversenye Theodorescu operaénekes közreműködésével. — Berlin 21.30. Dellinger „Don Cézár” c. komikus operettjének előadása. — Katowice 21. Esti zene — Köln 20.30. Tánccóra. 21. Hangverseny. — Milano 21.30. Operett Torinóból. 0.40—1.30-ig. Torino — Leipzig 21.30. Operett Berlinből. — London 19. Kamarazene 23.05. Könnyű szimfónikus zene. — Prága 21. A rádió VI. szimfónikus hangversenye. 23.15. Kávéházi zene. — Wien 19.50. Kamarazene. — Budapest 11. Egyházi zene 1.20. A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. 5. Rádió Szabad Egyetem 6.15. Bodán Margit magyar nótadéltánia 7.30. A Mándits-szalonzenekar hangversenye. 8.25. Sporteredmények. Utána: Mechlovits Zoltán előadása: „Magyarország a berlini asztali tennisz világbajnokságon.” 10.45. Gramofonhangverseny 12. Ifj. Radics Béla és cigányzenekarának hangversenye a Dunapalota nagyszállóból.

HÉTFŐ, január 20.

Bucuresti. 21.45. Szakszofonjáték 22.15. Wolf: Szerenád. — Berlin 23.30. Tánccóra. — Katowice 1.30. Táncczene — Köln 21. Conrad Agost, a berlini operett műfajának mesteremelőjének estje. — Leipzig 20.30. Szórakoztató zene. 23.30. Tánccóra. Utána: Táncczene. Milano. 21.30. Könnyű zene. 22.15—1. Szórakoztató zene. — Mor. Ostrava. 17.30. Jazz. — Prága. 23.15. Gramofon — Wien 21.30. Klasszikus bécsi operettek részletei (nemzetközi hangverseny) Utána jazz — Budapest. 10.15. A m. kir. 1. honvédegyalgezdett zenekarának hangversenye. 1.05. A rádió házikvartettjének

hangversenye. 6.45. Gramofonhangverseny 8.30. Horváth Gyula és cigányzenekarának hangversenye. 9.30. A középneurónai műsorcsereorozatban a wieni rádióleadóállomás műsorának közvetítése. Klasszikus bécsi operettek. Holzer József zenekarának hangversenye. 11.30. Bachmann-Jazz a Dunapalota nagyszállóból.

KEDD, január 21.

Bucuresti. 21.45. Rádiózenekar. — Berlin. 20.30. Rádiózenekar. — Katowice. 20.50. Operaközvetítés Posnanból. — Köln 21.15. Ebert Frank: „Csoda doktor akarata ellenére” című hangjátéka. — Leipzig. 21.30. Kamarazene 22.15. Matiesen Emil modern dalai. — Milano. 1.30. Torino 1.40. és 2. Közvetítés Torinóból és táncczene. — Mor. Ostrava. 17.30. Hangverseny. 18.30. Szórakoztató zene. — Prága 21. Operarészletek Nordenova Ada operaénekesnő és a rádiózenekar közreműködésével. 22. Kamarazene 23.15. Zene az autókлубból. — Wien. 21. Pataky Kálmán kamarazeneke aria- és dalestje. Utána különböző korszakok tánci és táncdalai — Budapest. 10.15. Michailoff balalajka zenekarának hangversenye. 1.05. Hangverseny. 6. Krausz-Molnár-Vincze-trió hangversenye. 7.55. Rádióamatőrposta. 8.30. A m. kir. Operaház előadása: „Figaro házassága”. 11.30. Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye a Spolarich-kávéházból.

Tavaszi divatlapok

óriási választékban érkeztek
Löbl hírlapirodába.

Két hét múlva megnyílik az Apolló-mozi.

A város addigra elvégzi a szükséges átalakításokat. — Lulai Cornel dr. elnök nyilatkozata.

(Arad, január 18.) Ma délelőtt ülést tartott a város építészeti és műszaki bizottsága az Apolló-mozi megnyitása ügyében. A bizottsági elhatározta, hogy Vass Barna városi mérnök és Dömötör Bertalan műszaki bizottsági tag vezetésével albizottságot küld ki, amely bétfőn vagy kedden helyszíni szemét tart az Apolló helyiségében. Ekkor fogják megállapítani a szükséges átalakításokat, amelyeket néhány napon belül elvégeznek. Az Apolló megnyitása ügyében ma beszélgetést folytattunk Lulai Cornel dr. intézmény-bizottsági elnökkel, aki a következőket mondotta:

— Arad művészszerető közönsége még egy belvárosi mozit kíván. Helyesen tartanám, hogy az Apolló helyiségében nyíljon meg az új városi mozi. Vannak azonban műszaki, tüzrendészeti és építészeti előírások, amelyeknek eleget kell tenni és amelyek megfelelő átalakításokat kívánnak. Így vagy a zenekar eddigi helyén, vagy a vetítővásznon háta mögött több vészkijáratot építünk, tűz esetére. A berendezés megvételére vonatkozó tárgyalások befejezés előtt állanak és így azokról még nem nyilatkozhatom. A mai bizottsági határozat után hamarosan megtörténhetnek az átalakítások és úgy hiszem, hogy legkésőbb 14 napon belül megnyílik az Apolló-mozi.

A szerkesztésért felelősen
SALGÓ HENRIK
felet.

NYILTTÉK.

E rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget
NYILATKOZAT.

Alólírott Ilie Mohor, az aradi állomású étterem bérlője kijelentem, hogy én Simandán Sándor asztalos döglött disznójának zsíráját nem is láttam, nem hogy vettem volna belőle. Állítólag a harmadosztályu resti egyik alkalmazottja vett a döglött disznóból saját háztartása részére, azonban nekem ahhoz semmi közöm nincs.
Ilie Mohor.

Damaszt kávékészletek,
vászonárúk, paplanok

legelőcsőbb beszerzési forrása

Giesinger József és Fia

cégnél Forray-uca.

Az IPAROS OTTHON

műkedvelő csoportja vasárnap este 9 órakor színrehozza

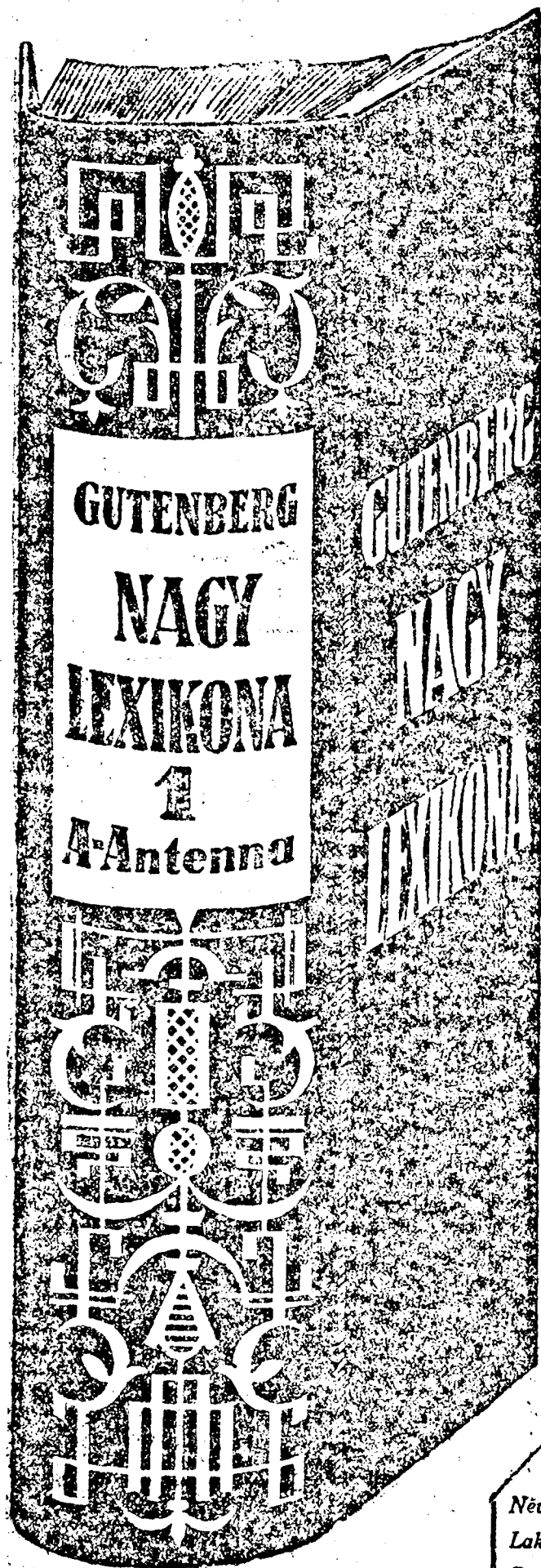
A kalbász és a Motor

elmű 1 felvonásos vígjátékok
Műsor után tánc.
Belépődíj nincs.

INGYEN

GUTENBERG

NAGYLEXIKONA

A könyv eredeti nagysága.

Egy évi nagyarányú előkészítés után rövidesen megjelenik ez a nagy, legmodernebb, legújabb és rendkívül terjedelmes, magyar nyelvű **lexikon**.

Elhatároztuk, hogy e lexikon nagy részét ingyen adjuk, tehát mindazok, akik az alant található szelvényt 10 napon belül a lent feltüntetett címre beküldik ingyen kaphatják a kiadásukban megjelenő.

Gutenberg NAGY LEXIKONÁT körülbelül 20.000 hasábolddal terjedelemben, nagy lexikonalakban. Ezen lexikon több mint tízezer szót tartalmaz és az illusztrációk száma is meghaladja a 10.000-t, közöttük többszáz többszínű képpel, művészi reprodukcióval és rengeteg térképpel. A képmelléletek a legfontosabb és legfontosabb műnyomó papíron vannak nyomva.

Az összes embert iszeretnénk tára! A legújabb lexikonban — a legújabb adatok. Eddig a gazdag emberek álma volt, — most mindenki megkaphatja!

Ezt a lexikont ingyen adjuk, csak a hirdetésért és csomagolásért kérünk fizetésenként 35 filléres megtérítést. A szelvényt a költés megtérítése ellenében történik, avagy portómentesen vehető át kiadóhivatalunkban abban a sorrendben, ahogy a megrendelések beérkeznek.

Megadjuk mindenkinek a módot, hogy ezt a lexikont szépen és olcsón bekötte is megszerezheti. Erről prospektusunk nyújt bővebb felvilágosítást.

Mindenemű pénzkötelvény mellőzendő.

Jelen ajánlatunk csak azokra a szelvényekre vonatkozik, melyek 10 napon belül beküldetnek:

Christensen és Társ

GUTENBERG

könyvkiadóváHala

BUDAPEST,

IV., Váci-utca és Eskü-ut sarok

(Eskü-ut 3.)

Telefon: A. 874-66. A. 862-72.

SZELVÉNY. III

Alulírott Gutenberg teljes, nagy Lexikonát a fenti feltételek szerint ingyen kívánja. — Átvételi elismerést és szelvényt értesítést kérek.

Név: _____

Lakhely: _____

Posta: _____

KERESLÉSI címek az illető állam nyelvén közzététel. Felküldésü jól olvasható alírást kérünk.

Spitz Tiivadar

tűzfutótelepe, volt Varjassy és Pöfthenberg-uoca sarkán. Telep-telefon: 719, lakás: 727.

Legolcsóbb napi ár mellett árusít mindenajta hasab és dorong, valamint aprított tűzfutó házhoz szállítva. Vaggon-telepekben is állandóan kapható. Telefonrendelések azonnal eszkeözöltetnek.

Alkalmi házfeladások!

A volt Szabadság-térhez közel magasföldszintes, kettős ház 3X3 és 3X2 szobás — részben parkettás — lakással 850.000 lejért. Főútvonalon emeletes ház 12 lakással, 3 üzlethelyiséggel, vízvezetékekkel, nagy bérjövdelemmel, 1 millió lejért. 18 lakásos emeletes ház fél része 18 százalékos jövdelemmel, 550.000 lejért. A volt Szabadság-térhez közel kisebb magánház 3 szobás lakással 210.000 lejért. Földszintes jó ház 4X1 szobás lakással 220.000 lejért. A volt Batthyány-uccában 6 lakásos ház értékes telekkel 800.000 lejért. Belvárosban magasföldszintes ház 6X2 és 2X1 szobás lakással, 20 százalékos jövdelemmel 600.000 lejért. Belvárosban sarokház 3 üzlettel, 1X3 és 1X1 szobás lakással 600.000 lejért. Belváros központján emeletes bérházak nagy bérjövdelemmel 1-8 millió lejért. Magánházak 3-6 szobás, elfoglalható lakással, fürdőszobával, kerttel 300.000-1.200.000 lejért. Iparvállalat céljaira alkalmas házak és telkek eladó. — HAÁSZ ALBERT-irodája Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-uoca) 12. sz.

Óra, ékszer, alkalmi és a legolcsóbb áron:

CSÁKY óras, ékszerész-nél Arad, a luth. templommal szemben.

Legszébben fényez, mos, vasal:
Buttinger Teréz
gőzmosodája Arad, v. Batthyány-u. 35.
bent az udvarban.

Bankkölesönöket
háziakra, földesekre, lojban és dollár-tan legolcsóbb kamat mellett azonnal folyósít. atok.
HAÁSZ ALBERT irodája Arad, Strada Eminescu (Deák F.-uoca) 12.
Alapított 1919. évben.

Nagyságos Asszonyom!
Ócska helyett újat kap,
ha lekopott dísz tárgyait újból javíttatja, ezüstözteti, aranyoztatja az
Aradi Ezüst Műves műhelyben
Strada Stroiescu, volt Teleky-uoca 15.
Jutányos árak.

Wertheim-Cassa,

palisander ebédő, jó hegedűk, brácsa, porszívógép, ingaóra, keleti és homi perzsaszőnyegek, íróasztal, 1 írógép, városi férfibunda és egy opsonnal bélelt rövid angol férfi bunda keveset használt, az opsonból egy női bunda készíthető, állványok, 3 lámpásos jó rádió, egy gyönyörű barokk kézfáragású consol tükör, paraván, látszó, új férfi cipők, finom férfi kalapok, utazó koffer-ek eladó. Strada G. Coanda 9. (Borona-uoca.)

Estélyi ruhákat legszébben fest, tisztít

KNAPP

volt Weltzer-uoca 11.

volt Magyar-uoca 10.

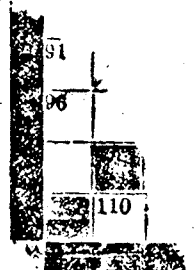
Eladók:

Hamvay-féle híres pedigrés Pointerek és első díjat nyert pedigrés angol Setterek.

Strada G. Coanda 9. sz.

Maculatura papír 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadójaiban.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Vizsoltas sorok: 1. A
16. A román érdekek harc
17. Vér folyik benne. — 18.
19. Adének monogramja. — 20.
21. Hires német fizikus (fon.) —
22. Helyhatározószó. — 25. Igekötő,
26. Adár. — 27. . . . . hullott a .
28. Adztrák kancellár. — 30. O-val v.
31. Pankus teszi. — 32. Idegen helyc
33. Adán álló szócska. — 34. Román kö
35. Adet egy cseppet sem az. — 37. Az
38. neve. — 40. Pápák neve — 41. Mei
39. hang. — 44. Könnyen elhull. — 46. Hi
47. Levegő, idegen szóval (ék. hiba.
48. Adsz. de fordítva. — 51. Fényes. küls

lap
a román
kére is,

20 pengő

10 pengő

5 pengő

nyerszámot

Jyen

kiadóhivatal:

BUDAPEST,

Andrássy-ut 29.

Utazási iroda

(Jaisl és Adler körülvétel mellett.)